

Hemförsäkring

Villkor 2006-01-01

före **Tänk efter**

råd och tips

- Skaffa svenskt värderingsintyg på: smycken, fick- och armbandsur, (krav om värde överstiger 7 000 kronor/styck eller sammanlagda värdet överstiger 35 000 kronor) konst och äkta mattor och andra värdefulla föremål.
- Förvara viktiga kvitton och intyg på säker plats, t ex i bankfack.
- Ordna alltid tillsyn av bostaden när du själv är bortrest.

försvåra inbrott

- Förse ytterdörrarna med godkända lås, samt säkerhetsbleck och montera bak-kantsbeslag på ytterdörrarna.*)
- Installera av oss godkänt inbrottslarm.*)
- Värdera, märk, fotografera eller videofilma värdeföremål. Anteckna tillverkningsnummer. Tänk på att både polisen och försäkringsbolagen har märknings-system du kan nyttja.
- Förvara alltid stöldbegärlig egendom i bostaden.

och kontrollera de vanligaste ”brandkällorna”

- Installera brandvarnare, kontrollera med jämna mellanrum att den fungerar och tänk på att byta batterier. En brandsläckare bör också finnas i alla hem.*)
- Montera jordfelsbrytare som bryter strömmen om fel uppstår.*)
- Installera fasta överspänningsskydd för el och tele.
- Stäng alltid av TV:n med strömbrytaren, inte bara med fjärrkontrollen.
- En eldstad och rökkanal som inte använts på 3 år ska kontrolleras innan den tas i bruk på nytt.

och gå igenom allt som leder vatten

- Kontrollera att skarvar och rörgenomgångar är täta i vägg- och golvbeklädnader. Rensa golvbrunn och avlopp vid tvättställ regelbundet (varje halvår).
- Kontrollera vatten- och avloppsroren till diskbänken så att dessa inte står och droppar (känn med handen). Kontrollera också slangar till och från diskmaskinen. Diskmaskinen bör vara placerad på en plastmatta med uppvikta kanter.

*) Du kan få rabatt på försäkringen.

Översiktlig information

Vi vill med denna inledning beröra en del viktiga punkter som gäller din försäkring. Det blir naturligtvis kortfattat eftersom försäkringsvillkoren är omfattande och ska reglera många olika händelser. Vi vill särskilt betona att det är den fullständiga texten under respektive avsnitt i försäkringsvillkoren som bestämmer innehållet i ditt skydd.

Försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren

Dessa två handlingar tillsammans utgör avtalet mellan dig och oss. Kontrollera att allt som du vill ha försäkrat finns med i försäkringsbrevet samt att de är korrekta. Tilläggsförsäkringar, försäkringsbelopp, i förekommande fall personnummer och andra viktiga uppgifter. Om du upptäcker någon felaktighet eller om någon uppgift saknas, kontakta oss så att vi kan komplettera eller ändra.

Aktsamhetskrav

Särskilda aktsamhetskrav gäller i vissa situationer. Aktsamhetskraven anger hur du skall ta hand om din egendom så att du så långt som möjligt förhindrar att den blir stulen eller skadas på annat sätt. Om du inte uppfyller de aktsamhetskrav som vi ställer på dig så kan ersättningen sättas ned, dvs minskas med visst avdrag. Läs därför aktsamhetskraven noga. De flesta aktsamhetskraven hittar du i D2 Egendomsskador, D3 Stöldskador samt GTilläggsförsäkringar.

Var och för vilka gäller försäkringen

Försäkringen gäller inom Norden. Vid resa utanför Norden gäller försäkringen under de första 45 dagarna av resan. Se A1.

Försäkringen gäller, utöver dig som försäkringstagare, även för make, registrerad partner eller namngiven sambo, barn, barnbarn m fl om de är folkbokförda på samma adress och bosatta i samma bostad som du. Se A2.

Försäkrad egendom

Försäkringen gäller för lösöre/löseegendom som tillhör dig eller annan person som försäkringen omfattar. Även lånat eller hyrt lösöre omfattas av försäkringen. Lösöret ska vara avsett för privat bruk. Se D1.

Tilläggsförsäkringar

Man kan också teckna tilläggsförsäkringar, de flesta hittar du i slutet av detta villkor under G Tilläggsförsäkringar.

Självrisker

Försäkringen gäller med en grundsjälvrisk vid varje skadetillfälle. Hur stor den är framgår av försäkringsbrevet. För vissa typer av skador gäller dock en särskild självrisk som oftast är högre. Se B.

Om du väljer en högre självrisk än grundsjälvriskan får du en lägre premiekostnad.

Skadehändelser

De skadehändelser som försäkringen gäller för hittar du inne i villkoren under momenten D, E och F. Har du tecknat någon av tilläggsförsäkringarna ska du också läsa moment G.

Vid beskrivningen av ersättningsbara skadehändelser finns också undantag, begränsningar och aktsamhetskrav. För att du ska få veta exakt hur försäkringen gäller i varje enskilt fall måste du läsa inne i villkoren.

För pengar och värdehandlingar samt för stöldbegärlig egendom gäller en del särskilda krav på förvaring och aktsamhet.

I D 1 kan du läsa om vad som menas med värdehandlingar och stöldbegärlig egendom och i D 3 finns de flesta av kraven på förvaring och handhavande av sådan egendom.

Beloppsbegränsningar

I villkoren finns på flera ställen angivet högsta ersättningsbelopp för viss egendom eller vissa skadehändelser.

De viktigaste beloppsbegränsningarna har vi sammanställt i en tabell som du hittar på sid 5.

Fullvärdeförsäkring

Fullvärdeförsäkring innebär att det inte finns något försäkringsbelopp som utgör gräns för skadeersättningens storlek. Vi betalar vad skadan värderas till enligt värderingsreglerna (se D 6) med avdrag för självrisk och eventuella avdrag för att du inte följt aktsamhetskraven.

Fullvärdeförsäkring förutsätter att du lämnade oss riktiga uppgifter då du tecknade försäkringen och att du anmält ändrade förhållanden till oss.

Förutsättningarna för att du skall få teckna fullvärdesförsäkring är att bostadsytan är högst 200 m² och värdet på stöldbegärlig egendom är högst 200 000 kr.

Om det vid skada skulle visa sig att förutsättningarna inte stämmer, så riskerar du att få nedsatt ersättning.

Beloppsförsäkring

Med beloppsförsäkring menas att ersättning för skador begränsas till högst det belopp som anges i försäkringsbrevet.

Underförsäkring

Om du har beloppsförsäkring är det mycket viktigt att försäkringsbeloppet för lösöret är tillräckligt. Har du uppgett ett för lågt försäkringsbelopp är du underförsäkrad och riskerar att få en reducerad ersättning vid skada.

Exempel: Ditt lösöre är försäkrat för 100 000 kr
men är värt 200 000 kr.

Om du blir bestulen på egendom som är värd 30 000 kr får du ersättning med

$$\frac{100}{200} \times 30\,000 = 15\,000$$

Reseskydd

I hemförsäkringen ingår en omfattande reseförsäkring.

I den ingår bl a

- läke-, rese- och merkostnader
- egendomsskydd
- reseavbrott
- resestartskydd
- ersättning vid försening

Reseskyddet gäller vid alla resor med övernattnin utanför hemorten under de första 45 dagarna. Den fullständiga beskrivningen av reseskyddet hittar du under moment F.

Förebyggande av skador – råd och tips

Den dag du råkar ut för en skada vill vi självklart ge dig ett bra bemötande och en fullgod service. Trots detta upplever de flesta att en skada innebär en del obehag och besvär. Vissa föremåls personliga värde just för dig kan ju heller aldrig ersättas med pengar.

På omslagets insida finns en del råd och tips som kan hjälpa dig att undvika skador. Dessutom minskar både ditt och vårt arbete om oturen ändå är framme och du drabbas av en skada.

När oturen är framme

När du drabbas av en skada ska du i första hand försöka begränsa skadans omfattning, t ex genom att larma brandkåren vid brand, stänga huvudkranen vid läckage, när frysen går sönder försöka låna plats i grannens frys och använda upptinad mat och bär etc.

Du är också skyldig att försöka avvärja en skada som hotar att inträffa.

Så snart som möjligt ska du anmäla skadan till oss. Du kan anmäla skadan via internet, www.lansforsakringar.se/alvsborg. Stöld, rån eller överfall ska polisanmälas. Skada som skett under transport eller på hotell ska anmälas till transportföretaget eller hotellet. Du måste hjälpa oss i vår skadereglering genom att ge oss möjlighet att besiktiga skadan och lämna oss de kvitton, läkarintyg etc som vi kan behöva. Släng inte skadade föremål förrän vi har lämnat vårt godkännande till det. Du kan läsa mer om räddningsåtgärder och reglering av skada i H 2-4.

Om vi inte kommer överens

Missförstånd och andra oklarheter kan uppstå vid en skada.

Om du inte blir nöjd med vår skadereglering kan du begära att vi omprövar ditt ärende. Genom att vi är ett lokalt försäkringsbolag kan du lätt få kontakt med personer i ansvarig ställning.

Du kan få ditt ärende prövat av vår kundombudsman tel 0521-27 30 00. Du kan även vända dig till Allmänna Reklamationsnämnden, som har en särskild avdelning för försäkringsfrågor. Reklamationsnämndens adress är Box 174, 101 23 Stockholm. Telefon 08-555 017 00.

När det gäller medicinska frågor kan dessa hänskjutas till Personförsäkringsnämnden för yttrande. Telefon 08-793 98 00.

Prövningen av vår kundombudsman, reklamationsnämnden och Personförsäkringsnämnden är kostnadsfri för dig.

Om du trots detta inte tycker att du blivit rättvist behandlad kan du vända dig till domstol för att få skadan slutligen prövad. Dina ombuds- eller advokatkostnader kan i sådana fall – med undantag för självrisker – ersättas genom rättsskydds-försäkringen. Som du ser finns det många sätt att få en skada prövad. Är du tveksam om hur du ska göra kontakta oss. Du kan också kontakta Konsumenternas Försäkringsbyrå som lämnar upplysningar i försäkringsfrågor. Adressen är Klara Norra Kyrkogata 33, 111 22 Stockholm tel 08-22 58 00.

Till sist

Glöm inte att till oss omgående meddela

- ändrad adress
- ändrade familjeförhållanden
- ändrat värde på din egendom
- ändrat behov av tilläggsförsäkringar

och framför allt är du alltid lika välkommen att kontakta oss i allt som rör ditt försäkringsskydd. Titta gärna på vår försäkringsöversikt längst bak i villkoret

De viktigaste begränsningarna är:

Grundförsäkring	Högsta belopp/ längsta tid	Hittar du i villkoren under	
Lösöre på annan plats än i den bostad som anges på försäkringsbrevet	35 000 kr	D 1.4	
Lösöre i näringsverksamhet	5 000 kr	D 1.4	
Stöldbegärlig medförd egendom vid stöld ur bil	7 000 kr	D 1.4	
Pengar (även kontantkort utan kod)	3 500 kr	D 1.4	
Värdehandlingar, frimärken, manuskript och ritningar	7 000 kr	D 1.4	
Mynt-, sedel- och frimärkssamling	35 000 kr	D 1.4	
Cykel	5 000 kr	D 1.4	
Stöld ur låst bil	3 500 kr	D 3.7	
Merutgifter och Hyresbortfall	1 år resp 2 år	D 4	
Transportskada vid flyttning	175 000 kr	D 5	
Smycken och klockor som saknar svenskt värderingsintyg	per styck sammanlagt	7 000 kr 35 000 kr	D 6
Ansvar	5 000 000 kr	E 1	
Rättsskydd	105 000 kr	E 2	
Överfallsskydd	525 000 kr	E 3	
Reseförsäkringen	45 dagar	F 1	
Vårdkostnader vid akut sjukdom	Inom 60 dagar från första läkarbesöket	F 6.1	

Tilläggsförsäkringar

<u>Merrisikförsäkring för lösegendom</u>	Högsta belopp/ längsta tid	Hittar du i villkoren under
Lösegendom,	35 000 kr	G 1.3
varav frimärken och värdehandlingar	7 000 kr	G 1.3

<u>Småbåt</u>	Högsta belopp/ längsta tid	Hittar du i villkoren under
Småbåt	35 000 kr	G 4.3

Villkor för Hemförsäkring

Gäller från 2006-01-01

Detta villkor ingår i en serie villkor för konsumentförsäkring (hem-, hem- och bostadsrätts-, villahem- och fritidshusförsäkring). Villkoren är indelade och numrerade efter ett gemensamt system. Numreringen i villkoret är därför inte alltid löpande.

Innehållsförteckning

	sida
A Var och för vilka försäkringen gäller	
1 Var försäkringen gäller	8
2 För vilka försäkringen gäller	8
B Självrisker	
1 Grundsjälvrisk	9
3 Karenstid	9
4 Särskild självrisk	9
5 Förhöjd självrisk	9
6 Möjlighet till minskning av självrisk	9
D Din löseegendom	
1 Försäkrad egendom	10
2 Egendomsskador – ej stöldskador	12
3 Stöldskador	16
4 Merutgifter och hyresbortfall	24
5 Transportskada vid flyttning	25
6 Värderings- och ersättningsregler	25
E Familjeskydd	
1 Ansvar	29
2 Rättsskydd	30
3 Överfallsslydd	35
F När du reser	
1 När och för vilka försäkringen gäller	36
2 Egendomsskydd	36
3 Familjeskydd	37
4 Försening	37
5 Resestartskydd	37
6 Läke-, rese- och merkostnader	38
7 Reseavbrott	41

G	Tilläggsförsäkringar	1 MerrisKFörsäkring för löseendom	43
		2 MerrisKFörsäkring för angivna värdeföremål	44
		3 Mynt-, sedel- eller frimärkssamling	45
		4 Småbåt	47
		5 Privatelycksfall	49
		6 Golförsäkring	55
		7 Avbeställningsskydd	56
		8 Åklust	57
H	Allmänna bestämmelser	1 Avtalet och premiebetalningen	63
		2 Räddningsåtgärder	64
		3 När skada inträffar	64
		4 Nedsättning av försäkringsersättningen	65
		5 Leverantörsgaranti	67
		6 Krigsskador	67
		7 Atomskador och skador orsakade av dammbrott	67
		8 Force majeure	67
		9 Om det blir tvist	68
		10 Återkrav	68
		11 Tillämplig lag	68
		12 Dubbelförsäkring	68
		13 Personuppgiftslagen	68
		14 Terrorism	68
		15 Inteckningshavare	69
I	Särskilda villkor	. . . . .	70

Villkor för hemförsäkring 1 januari 2006

A Var och för vilka försäkringen gäller

A1 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Norden. Vid resa gäller försäkringen dessutom i hela världen under de första 45 dagarna av resan.

Begränsningar: För den som varken är svensk medborgare varaktigt bosatt i Sverige eller folkbokförd i Sverige gäller försäkringen vid resa enbart för skada som inträffat inom Sverige.

Moment F När du reser gäller:

- inom Norden vid resa med övernattning utanför hemorten under de första 45 dagarna av resan.
- Utanför Norden under de första 45 dagarna.

A2 För vilka försäkringen gäller

Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare. Den gäller också för din make, registrerad partner era föräldrar och era ogifta barn och barnbarn samt syskon förutsatt att de är folkbokförda på samma adress och bosatta i samma bostad som du, som anges i försäkringsbrevet. Försäkringen kan också med samma förutsättningar gälla för annan person. Denna persons namn ska anges i försäkringsbrevet.

Har du eget barn under 18 år som inte omfattas av försäkringen enligt ovan gäller försäkringen för barnet under den tid det vistas hos dig. Försäkringen omfattar egendom även under tid som barnet inte vistas hos dig. Gäller endast om ersättning inte kan fås från annan försäkring.

Såväl rättigheter som skyldigheter i försäkringen gäller för var och en av de försäkrade.

B Självrisker

B1 Grundsälvrisk

Försäkringen gäller med en grundsälvrisk vid varje skadetillfälle. Hur stor grundsälvrisk är framgår av försäkringsbrevet.

Om du drabbas av flera skador vid samma tillfälle och ersättning ska betalas genom flera moment i försäkringen eller genom flera av dina privatförsäkringar hos oss drar vi bara en sälvrisk – den högsta – från det sammanlagda skadebeloppet.

B3 Karenstid

B4 Särskild sälvrisk

För vissa typer av skador gäller en särskild sälvrisk, oftast högre än grundsälvrisk. I följande moment står det om särskild sälvrisk

D 2.9 Översvämning,

D 2.12 Dammbrott,

E 2 Rättsskydd.

B5 Förhöjd sälvrisk

Gäller försäkringen med högre sälvrisk än grundsälvrisk – anges detta i försäkringsbrevet. För moment E 1 Ansvar gäller alltid grundsälvrisk. För tilläggsförsäkringarna gäller de sälvrisker som anges i G Tilläggsförsäkringar.

B6 Möjlighet till minskning av sälvrisk

Har du utan att vi ställt krav installerat och använt av oss godkänt inbrottskydd enligt bestämmelserna i särskilt villkor I 12 eller I 18 och du ändå drabbas av stöld i bostad (se D 3.1) drar vi inte av grundsälvrisk.

Om du installerat och använt av oss godkänt inbrottslarm som varit i funktion vid skadetillfället drar vi inte av grundsälvrisk om du ändå drabbas av stöld i bostad (se D 3.1).

D Din lösegendom

D1 Försäkrad egendom

1.1 Lösegendom

Försäkringen gäller för lösöre som ägs privat av dig eller någon annan av dem som försäkringen gäller för. Den gäller också för hyrt, leasat eller lånat lösöre.

Lösöret skall vara avsett för privat bruk – således inte för näringsverksamhet.

Lösöre som ni äger privat och använder i näringsverksamhet och har rätt att göra avdrag för i deklarationen, ersätts dock med ett begränsat belopp.

Försäkringen gäller också för pengar och värdehandlingar som tillhör er.

Äger någon av er brygga eller uthus på annans mark gäller försäkringen även för dessa om de huvudsakligen är avsedda för ert privata bruk. Försäkringen gäller inte för hus som ni endast delvis äger, t ex andel i garagelänga.

Försäkringen gäller inte för

- pengar, värdehandlingar, frimärken, manuskript och ritningar som förvaras i fritidshus, då du själv inte vistas där.
- stöld av mobiltelefon om IMEI-kod ej kan anges.
- andra djur än hundar, katter, burfåglar och akvariefiskar,
- motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, båt, wetbike, segelbräda, svävare, hydrokopter och luftfartyg (även skärmflyg, hängglidare och liknande),

Anmärkning

Försäkringen gäller dock för motordriven rullstol och åkgräsklippare.

- delar eller utrustning som hör till ovan angivna fordon eller farkoster och som kan omfattas av en motorfordons-, båt- eller flygförsäkring.

Värdehandlingar

Med värdehandlingar avses aktier, obligationer och löpande skuldebrev, bland annat biljetter och kuponger.

Anmärkning

Försäkringen gäller inte för förlust pga orättmätigt användande av kontokort, bankomatkort, checkar eller liknande.

Försäkringen gäller inte heller för förlust av vinstbongar, dvs kvitton på gjorda insatser utfallande med vinst i spel eller tävlingar.

Stöldbegärlig egendom

Med stöldbegärlig egendom avses

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar,
- antikviteter och konstverk, äkta mattor, fick- och armbandsur, pälsar och pälsverk,
- kameror, projektorer, kikare, musikinstrument, mobiltelefoner och annan elektronisk spel/kommunikationsutrustning, datorer, inklusive programvara, bandspelare, skivspelare, förstärkare, högtalaranläggningar, radio-, TV- och videoapparater samt tillbehör till nu uppräknade föremål (även band, kassetter och skivor),
- vapen, öl, vin och sprit.

De undantag och aktsamhetskrav som gäller för stöldbegärlig egendom tillämpas endast om det sammanlagda värdet av den stöldbegärliga egendomen som förlorats eller skadats uppgår till mer än 1 500 kr.

1.2 Fast inredning i bostaden

Har du själv bekostat fast inredning i den bostad som anges i försäkringsbrevet gäller försäkringen för sådan skada på inredningen som normalt kan omfattas av en fastighetsförsäkring, men inte ersätts av fastighetsägaren eller hans försäkring.

1.3 Definition av bostad

Till bostad hör garage, vind och källare i villa samt annat utrymme som är sammanbyggt med villan och har direkt dörrförbindelse med bostaden. Fristående garage, uthus eller liknande samt källar- och vindskontor i flerfamiljshus räknas däremot inte som bostad utan som biutrymme till bostad, se D 3.2.

D

1.4 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbeloppet är för

- Lösöre (inte frimärken, manuskript och ritningar) i den bostad som anges i försäkringsbrevet
  - a) när försäkringsbrevet anger ”fullvärde” ersättning enligt D 6
  - b) när försäkringsbrevet anger ett försäkringsbelopp försäkringsbeloppet
- Lösöre på annan plats än i den bostad som anges i försäkringsbrevet högst 35 000 kr
- Lösöre i näringsverksamhet högst 5 000 kr
- Stöldbegärlig medförd egendom vid stöld ur bil högst 7 000 kr
- Smycken fick och armbandsur som saknar svenskt värderingsintyg utfärdat före skadan, se D 6
  - styck 7 000 kr
  - sammanlagt 35 000 kr
- Pengar (även kontantkort utan kod) högst 3 500 kr
- Värdehandlingar, frimärken, manuskript och ritningar sammanlagt högst 7 000 kr
- Mynt-, sedel- och frimärkssamling (av numismatiskt/filatelistiskt värde) sammanlagt högst 35 000 kr
- Fast inredning i bostaden högst 35 000 kr
- Cykel högst 5 000 kr

1.5 Värdestegringsgaranti

Vid penningvärdesförändring ändras vårt åtagande för mom. 1.4 punkt 1 avsnitt a och b automatiskt enligt konsumentprisindex. Häremot svarande ändring av premien sker vid nästa förfallodag.

D2 Egendoms- skador

För alla skadehändelser som anges under D 2 och D 3 gäller följande aktsamhetskrav.

Aktsamhetskrav

Du ska

- följa de föreskrifter som finns i lag eller som meddelats av offentlig myndighet
- följa tillverkarens anvisningar för skötsel och underhåll

- uppfylla de krav som ställs i bl a Boverkets byggnadsregler eller meddelas av lokal byggnadsnämnd, när du reparerar, bygger om eller bygger till. Dessa krav ska uppfyllas oavsett om byggnadslov krävs eller inte för vidtagna åtgärder.
- iaktta av tillverkare, leverantör eller installatör lämnade anvisningar.

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda

Om du inte uppfyller aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, d v s minskas med ett särskilt avdrag. Storleken på avdraget beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Hänsyn tas bl a till försummelsens art och betydelse för skadan. Vid allvarlig eller upprepad försummelse blir avdraget kraftigt. Ersättningen kan då helt falla bort (nedsättning till noll). Har försummelsen varit mindre allvarlig kan avdraget bli måttligt eller inget alls.

Övriga bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned finns i H 4.2-4.4.

2.1 Brand

Försäkringen gäller för skada genom eld som kommit lös.

2.2 Explosion

Försäkringen gäller för skada genom explosion.

Undantag: Skada genom sprängningsarbete ersätts inte.

2.3 Nedsotning

Försäkringen gäller för plötslig skada av sot.

Undantag: Skada genom sot från levande ljus ersätts inte.

2.4 Frätande gas

Försäkringen gäller för skada av frätande gas som bildats vid oavsiktlig upphettning av plast.

2.5 Läckage

Försäkringen gäller för skada av vätska eller ånga som oberäknat strömmat ut, om utströmningen skett

- från ledningssystem för vatten, värme eller avlopp (spillvatten),
- från anordning ansluten till ovan angivna system, (t ex tvättställ, disk- eller tvättmaskin, värmepanna, oljetank och simbassäng),
- från invändigt stuprör som uppfyller de krav som ställs på avloppsledning (spillvattenledning),
- från badrum, duschrum, tvättstuga eller annat utrymme inomhus som har golvbrunn och på vedertaget sätt försetts med våtisolering,

- från kyl eller frys vid strömavbrott eller fel på anläggningen,
- från akvarium eller vattensäng,
- från oljefylld radiator eller brandsläckare.

Undantag: Försäkringen gäller inte för

- skada på den anordning som läckt (se dock D2.13),
- skada genom utströmning från rökkanal, ventilationskanal, dränerings- och dagvattensystem, stuprör (annat än som sägs ovan), tak eller takränna,
- skada på akvarium. Däremot ersätts skada på innehållet i akvariet, t ex fiskar och växter,
- skada på vattensäng.
- kostnaden för den utströmmade vätskan.

2.6 Storm

Försäkringen gäller när egendom inomhus skadats av regn eller kyla eller någon annan oundviklig följd av att huset där egendomen finns skadats vid en storm. Med storm menas en vindhastighet av minst 21 meter per sekund.

Undantag: Försäkringen gäller inte för

- skada på egendom som förvaras i båthus, sjöbod, badhytt, växthus eller tält.

2.7 Hagel

Försäkringen gäller när egendom inomhus skadats av regn eller kyla eller någon annan oundviklig följd av att huset där egendomen finns skadats av hagel.

Undantag: Försäkringen gäller inte för

- skada på egendom som förvaras i växthus eller tält.

2.8 Blixt

Försäkringen gäller för skada genom blixt.

2.9 Översvämning

Försäkringen gäller när egendomen skadats av att vatten till följd av skyfall, snösmältning eller stigande sjö eller vattendrag tränger upp ur avloppsledning eller strömmar från markytan direkt in i huset där egendomen finns. Med skyfall menas regn med intensitet av minst 1 mm per minut eller 50 mm per dygn.

Undantag: Försäkringen gäller inte för

- skada på båthus, sjöbod, badhytt eller växthus på annans mark,
- skada på egendom som förvaras i båthus, sjöbod, badhytt, växthus eller tält.

2.10 Snötryck

Särskild självrisk

Vid skada på uthus på annans mark är självrisken 10% av skadebeloppet, dock lägst 10 000 kr.

Försäkringen gäller för skada på egendom i bostadshus när skadan orsakats av att yttertak brutit samman eller dess bärande stomme knäckts på grund av snötryck.

Aktsamhetskrav

- Du får inte fösvaga den bärande stommen genom att göra ingrepp.
- Du ska utföra sedvanligt underhåll och därigenom förhindra exempelvis angrepp av röta eller skaddeinsekter.

2.11 Naturskador

Försäkringen gäller när egendomen skadats av jordskalv – minst 4 enligt Richterskalan – jordskred, jordras, berggras, lavin eller vulkanutbrott.

Undantag: Försäkringen gäller inte för skada på uthus på annans mark om jordskred, jordras, berggras eller lavin orsakats av vatten- eller vågerosion.

2.12 Dammbrott

Försäkringen gäller när egendomen skadats till följd av dammbrott i **annan damm** än kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion. Vid skada som direkt eller indirekt orsakats av dammbrott i kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion lämnas ersättning med högst 30.000 kr för lösöre som finns i permanentbostad.

Särskild självrisk

Vid skada på uthus på annans mark är självrisken 10% av skadebeloppet, dock lägst 10 000 kr.

2.13 Skada på hushållsmaskiner eller andra elektriska apparater

Försäkringen gäller för skada på hushållsmaskin som inte är byggnadstillbehör när denna brustit eller gått sönder. Försäkringen gäller även för andra elektriska apparater än hushållsmaskiner om de drabbats av kortslutning eller annat elektriskt fel.

Med hushållsmaskin avses maskin för klädvård, disk eller städning eller för förvaring eller tillagning av livsmedel samt luftrenare och luftfuktare.

Undantag: Skada som inte inverkar på hushållsapparaternas funktion utan enbart består i skönhetsmässig skada.

D

2.14 Livsmedel i frys

Försäkringen gäller för skada på livsmedel i frys som orsakats av temperaturförändring vid strömavbrott eller fel på frysen.

Begränsning: Högsta ersättning är 3 000 kr om du inte kontaktat oss och gett oss tillfälle att besiktiga skadan.

2.15 Tvätt i tvättmaskin eller tork- tumlare

Försäkringen gäller för skada på tvätt i tvättmaskin eller torktumlare som orsakats av fel på tvättmaskinen eller torktumlar.

2.16 Trafik- olycka

Försäkringen gäller för skada genom trafikolycka eller haveri med bil, båt, tåg, flygplan, cykel eller annat fordon.

Undantag: Försäkringen gäller inte för skada i samband med tävling eller träning inför tävling.

2.17 Flygplan som störtar

Försäkringen gäller för skada orsakad av att flygplan eller annat luftfartyg störtat eller att delar från dessa fallit ner.

2.18 Skada orsa- kad av vilda djur

Försäkringen gäller för skada orsakad av vilda djur (även fåglar), humlor, bin och getingar som tagit sig in i bostaden.

Undantag: Försäkringen gäller inte för skada orsakad av råttor, möss eller andra insekter än humlor, bin och getingar.

2.19 Uppsåtlig skade- görelse

Försäkringen gäller när någon utomstående genom straffbar handling skadat uthus på annans mark.

Försäkringen gäller för skada på löseegendom inomhus som uppkommit i samband med att någon utomstående genom straffbar handling utifrån skadat huset.

D3 Stöldskador

3.1 Stöld i bostad

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse i bostad. Vad vi avser med bostad, se D 1.3 Definition av bostad.

Undantag: Försäkringen gäller inte om stölden eller skadegörelsen förövats av någon som haft tillåtelse att vistas i bostaden eller som tagit sig in i den med användande av nyckel som han haft tillåtelse att inneha. Har gärningsmannen blivit insläppt gäller försäkringen endast om han använt tvång eller hot för att komma in.

Aktsamhetskrav

Dörrar

Ytterdörrarna ska vara låsta. Altan-, terrass- och balkongdörrar ska vara låsta eller stängda och inifrån reglade.

Fönster

Vid bortovaro i mer än 24 timmar ska alla fönster vara låsta eller stängda och inifrån reglade.

Vid bortovaro i mindre än 24 timmar ska fönster i bottenvåning och källarvåning vara stängda och reglade eller reglade i öppet läge så att det behövs minst lika stort våld att ta sig in som om fönstret varit stängt och reglat.

Detsamma gäller för högre belägna fönster som kan nås på ett enkelt sätt, t ex från grannens balkong, från en byggnadsställning eller från en fast monterad stege.

Är någon person hemma och ser till bostaden får fönster vara öppna. När den som är i bostaden sover får fönster i bottenvåning eller källarvåning vara öppna endast i det rum där personen finns. Detsamma gäller för högre belägna fönster som kan nås på ett enkelt sätt.

Nyckel

Nyckel får inte lämnas kvar eller gömmas i närheten av bostaden.

Nyckel som finns på annat ställe än i låst bostad, t ex nyckel som någon har med sig, får inte vara försedd med namn eller adressuppgift eller vara förvarad så att obehörig kan avgöra vart nyckeln går.

Låsbyte

Har du anledning att misstänka att någon obehörigen innehar nyckel till din bostad måste du omedelbart byta lås. Skälig kostnad för låsbyte ersätts endast om nyckeln åtkommit vid inbrott, rån eller väskryckning.

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda

Aktsamhetskrav som föreskriver att bostad ska vara låst samt fönster stängda och reglade är mycket viktiga. Har sådana krav åsidosatts kan ersättningen sättas ned.

Nedsättningens storlek kan påverkas av bl a om det finns egendom till högt värde i bostaden eller om dyrbar egendom är placerad på ett för tjuven lättillgängligt sätt. Hänsyn kan också tas till bostadens geografiska belägenhet – storstad, tätort, landsbygd.

Om du varit hemma och haft rimlig tillsyn över bostaden sker ingen nedsättning. Om möjlighet till tillsyn saknats, t ex då du sovit, kan det bli nedsättning med 25%.

Om du tillfälligt lämnat bostaden för kort bortovaro (ärende i källaren i hyreshus, grannen eller dyl) sker normalt ingen nedsättning.

Om du i övrigt lämnat bostaden för normal bortovaro (gått till arbetet, skolan, vänner eller bekanta etc) blir nedsättningen som regel 25%.

Om du lämnat bostaden för längre tid – mer än normal bortovaro – t ex resa till fritidsbostad, semester, tjänsteresa eller liknande, kan nedsättningen bli högre än ovan nämnts, to m så att ersättningen helt kan falla bort (nedsättning till noll).

Även i övrigt kan, om aktsamhetskravet allvarligt åsidosatts, tex vid upprepad försummelse, nedsättningen bli högre än ovan nämnts, to m så att ersättningen helt kan falla bort (nedsättning till noll).

Har aktsamhetskraven för nyckel som finns på annat ställe än i låst bostad eller låsbyte åsidosatts är avdraget som regel 20% av ersättningen, dock lägst 1 500 kr. Detta avdrag kan dock höjas eller sänkas beroende på omständigheterna.

Övriga bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned finns i H 4.2-4.4.

3.2 Stöld i biutrymme till bostad

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse i biutrymme till bostad. Med biutrymme avses fristående garage samt vidbyggt garage utan direkt dörrförbindelse med bostaden, uthus och liknande förvaringsutrymmen samt källar- och vindskontor i flerfamiljshus.

Undantag: Försäkringen gäller inte i gemensamhetsutrymme, dvs utrymme som disponeras även av andra än dig och din familj och som inte endast ni har nyckel till (se dock D 3.3 Stöld ur gemensamhetsutrymme).

Försäkringen gäller inte heller för pengar, värdehandlingar, frimärken eller stöldbegärlig egendom.

Aktsamhetskrav

Utrymmet ska vara låst och i övrigt beskaffat på ett sådant sätt att en utomstående endast med avsevärd svårighet kan ta sig in utan att använda våld.

Nyckel får inte lämnas kvar eller gömmas i närheten.

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda

Om du inte uppfyller aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, d v s minskas med ett särskilt avdrag. Storleken på avdraget beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Hänsyn tas bl a till försummelsens art och betydelse för skadan. Vid allvarlig eller upprepad försummelse blir avdraget kraftigt. Ersättningen kan då helt falla bort (nedsättning till noll). Har försummelsen varit mindre allvarlig kan avdraget bli måttligt eller inget alls.

Övriga bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned finns i H 4.2-4.4.

3.3 Stöld ur gemensamhetsutrymme

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse i gemensamhetsutrymme om gärningsmannen brutit sig in med våld.

Med gemensamhetsutrymme avses utrymme som disponeras även av andra än dig och din familj och som inte endast ni har nyckel till, t ex tvättstuga, cykelrum, klassrum.

Om du har använt de låsmöjligheter som finns gäller försäkringen även om gärningsmannen inte brutit sig in med våld för stöld av tvätt i tvättstuga.

Ersättning lämnas med högst 3 500 kr.

Undantag: Försäkringen gäller inte för pengar, värdehandlingar, frimärken eller stöldbegärlig egendom.

3.4 Stöld av egendom som överlämnats till serviceinrättning

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse när hotell, researrangör, badhus eller idrottsanläggning åtagit sig att förvara eller transportera egendomen.

När du själv lämnar egendom i ett klädskåp eller obemannad garderob anses serviceinrättningen inte ha åtagit sig att förvara den.

Begränsning: Pengar, värdehandlingar, frimärken och stöldbegärlig egendom ersätts endast när egendomen är inlämnad för förvaring men inte när den är polletterad eller inlämnad för transport.

3.5 Stöld av egendom som lämnats till rörelseidkare

Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på egendom som lämnats till annan rörelseidkare än hotell, researrangör, badhus eller idrottsanläggning för förvaring, reparation eller annan åtgärd om gärningsmannen brutit sig in med våld.

Undantag: Försäkringen gäller inte för egendom som lämnats för transport (se dock D 3.9 Stöld av medförd egendom).

3.6 Stöld av egendom förvarad i annan lokal

Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på egendom som förvaras i annan lokal än bostad, biutrymme till bostad eller gemensamhetsutrymme eller hos serviceinrättning eller rörelseidkare.

Egendom som förvaras i hotell- eller pensionatsrum ersätts endast enligt D 3.9 Stöld av medförd egendom.

Begränsning: För utrymmen som disponeras även av andra än dig och din familj och som inte endast ni har nyckel till gäller försäkringen endast enligt D 3.3 Stöld ur gemensamhetsutrymme.

Undantag: Försäkringen gäller inte för

- stöld ur tält, bil, buss, båt, husvagn eller annat släpfordon (se dock D 3.7 Stöld ur bil och D 3.9 Stöld av medförd egendom),
- pengar, värdehandlingar, frimärken eller stöldbegärlig egendom.

Aktsamhetskrav

Lokalen ska vara låst och i övrigt beskaffad på ett sådant sätt att en utomstående endast med avsevärd svårighet kan ta sig in utan att använda våld.

Om aktsamhetskravet inte är uppfyllt

Om du inte uppfyller aktsamhetskravet kan ersättningen sättas ned, d v s minskas med ett särskilt avdrag. Storleken på avdraget beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Hänsyn tas bl a till försummelsens art och betydelse för skadan. Vid allvarlig eller upprepad försummelse blir avdraget kraftigt. Ersättningen kan då helt falla bort (nedsättning till noll). Av betydelse är bl a om egendomen varit särskilt begärlig eller värdefull. Har försummelsen varit mindre allvarlig kan avdraget bli måttligt eller inget alls.

Övriga bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned finns i H 4.2-4.4.

3.7 Stöld ur bil

Försäkringen gäller för stöld ur låst bil. Ersättning lämnas med högst 3 500 kr.

Undantag: Försäkringen gäller inte för pengar, värdehandlingar, frimärken eller stöldbegärlig egendom.

Anmärkning

Försäkringsskyddet är bättre när du har med dig egendomen på resa, se D 3.9 Stöld av medförd egendom.

3.8 Stöld ur stöldskyddsskåp

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse i stöldskyddsskåp när gärningsmannen brutit upp skåpet med våld.

Ett stöldskyddsskåp är ett förvaringsskåp som är märkt att det godkänts av försäkringsbolagen. Vanliga förvaringsskåp på arbetsplatser, badhus, järnvägsstationer och liknande är i regel inte stöldskyddsskåp.

3.9 Stöld av medförd egendom

Försäkringen gäller för stöld

- av egendom som du medför utanför bostaden
- av polletterad egendom i samband med din resa.

Begränsningar: För pengar, värdehandlingar och frimärken som du lämnat kvar gäller försäkringen endast om de lämnats kvar i

- hotell- eller pensionatsrum
- utrymme på arbetsplatsen under tid då du är på arbetet.

Egendomen anses inte vara medförd om du före avresa från bostaden eller vid återkomsten dit lämnar den kvar i bil, båt, husvagn eller annat släpfordon för längre tid än som normalt åtgår för omedelbar in- eller urlastning.

Egendomen anses inte heller vara medförd om du vid fortsättning av resa lämnar kvar den vid t ex flygplats, järnvägsstation eller båthamn.

Undantag: Försäkringen gäller inte för

- egendom som är kvarglömd, borttappad eller förlagd även om den senare blivit stulen,
- stöldbegärlig egendom som lämnas kvar i nattparkerad bil, buss, båt, tält, husvagn eller annat släpfordon,
- cykel (Se D 3.10 Stöld av cykel),
- stöldbegärlig egendom, pengar, värdehandlingar eller frimärken som förvaras i polletterad resväska,
- stöldbegärlig egendom, pengar, värdehandlingar eller frimärken som du medfört till sjukhus när du är intagen för vård om egendomen inte är inlåst i godkänt stöldskyddsskåp.

Aktsamhetskrav

Allmänt

Egendomen ska förvaras och handhas så att stöld så långt som möjligt förhindras. Du bör vara särskilt aktsam med värdefull egendom men även anpassa ditt handlande till platsen där du befinner dig och vilka möjligheter du har att upptäcka och förhindra stöld.

Nyckel får inte lämnas kvar eller gömmas i närheten av låst utrymme.

Bil, båt eller annat fordon

Bil, båt, husvagn eller annat släpfordon ska vara låst när du lämnar det. Vid förvaring i bil ska stöldbegärlig egendom dessutom vara inlåst i handskfack eller från kupén ej åtkomligt bagageutrymme. Stöldbegärlig egendom får inte lämnas kvar i transportmedlet då det lämnas till hotell, transportföretag eller annan för omhändertagande, t ex för service eller reparation.

Hotellrum m m

Dörr till hotell- eller pensionatsrum och passagerarhytt ska vara låst när du sover och när du lämnar rummet eller hytten. Detsamma gäller sovvagnskupé när du har möjlighet att själv låsa den.

Pengar, värdehandlingar, frimärken och stöldbegärlig egendom ska när du lämnar hotell- eller pensionatsrum, vara inlåsta i skåp, låda eller resväska om egendomens storlek tillåter detta.

Detsamma gäller för stöldbegärlig egendom när du lämnar passagerarhytt, sovvagnskupé eller husvagn.

Arbetsplats

På arbetsplatsen ska pengar, värdehandlingar, frimärken och stöldbegärlig egendom alltid vara inlåst i skåp, skrivbordslåda eller liknande utrymme.

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda

Allmänt

Har aktsamhetskrav rörande egendom som förvarats eller medförts utanför bostad åsidosatts kan ersättningen sättas ned. Nedsättningens storlek kan påverkas av bl a den tidsrymd som man brutit mot aktsamhetskravet, egendomens värde, platsen för stölden, om egendomen placerats på ett för tjuven lättillgängligt sätt eller om begärlig egendom exponerats för obehöriga.

Av betydelse är också om egendomen är av sådan beskaffenhet att det framstår som naturligt i sammanhanget att ägna den särskild uppmärksamhet.

Bil

Har aktsamhetskrav för egendom i bil åsidosatts blir nedsättningen normalt 50%.

I allvarliga fall, t ex då bil parkerats på plats där stöldrisken måste anses uppenbar, vid nattparkering, olåst bil eller då värdefull egendom i onödan exponerats för obehöriga kan nedsättningen bli högre, t o m så att ersättningen helt faller bort.

Har oaktsamheten varit ringa blir det normalt ingen nedsättning.

Hotellrum

Har aktsamhetskrav för egendom i hotellrum åsidosatts blir nedsättningen normalt 25%.

I allvarliga fall t ex då hotellrum lämnats olåst eller då värdefull "stöldbegärlig egendom" lämnats framme i hotellrummet kan nedsättningen bli högre, t o m så att ersättningen helt faller bort.

Har oaktsamheten varit ringa blir det normalt ingen nedsättning.

Arbetsplats

Har aktsamhetskrav för egendom på arbetsplats åsidosatts blir det normalt 50% nedsättning. Är det fråga om mycket begärlig egendom, t ex pengar, blir det normalt nedsättning till noll om inte åsidosättandet av aktsamhetskravet varit mycket tillfälligt.

Stölder i andra situationer

Har aktsamhetskrav för stöld i andra situationer åsidosatts blir det normalt 50% nedsättning. Vid ringa försummelse blir det ingen nedsättning alls.

Vid allvarlig försummelse blir det normalt högre nedsättning t o m så att ingen ersättning alls lämnas.

Övriga bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned finns i H 4.2-4.4.

3.10 Stöld av cykel

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse av cykel.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 5 000 kr per cykel.

Aktsamhetskrav

Cykeln ska vara låst med av försäkringsbolagen godkänt lås.

3.11 Stöld av barnvagn

3.12 Rån, väskryckning och skadegörelse vid överfall

D 4 Merutgifter och hyresbortfall

Om aktsamhetskravet inte är uppfyllt

Om du inte uppfyller aktsamhetskravet kan ersättningen sättas ned, d v s minskas med ett särskilt avdrag. Storleken på avdraget beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Hänsyn tas bl a till försummelsens art och betydelse för skadan. Vid allvarlig eller upprepad försummelse blir avdraget kraftigt. Ersättningen kan då helt falla bort (nedsättning till noll). Hit räknas i allmänhet sådana fall där cykeln inte varit försedd med godkänd låsanordning. Har försummelsen varit mindre allvarlig kan avdraget bli måttligt eller inget alls.

Övriga bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned finns i H 4.2-4.4.

När cykeln förvaras i bostad (se D1.3) eller i biutrymme till bostad (se D3.2) gäller försäkringen som för annan löseegendom.

Högsta ersättning är 5 000 kr per cykel.

Försäkringen gäller för stöld av barnvagn.

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse i samband med rån, väskryckning eller överfall.

Försäkringen gäller när den bostad som anges i försäkringsbrevet blir helt eller delvis obrukbar till följd av sådan skada som omfattas av D 2 Egendomsskador – ej stöldskador eller D 3 Stöldskador.

Ersättning betalas för

- nödvändiga och skäliga merutgifter,
- hyresbortfall.

Du får ersättning med det belopp som du enligt lag är skyldig att sätta ned hyran med. Avdrag görs med inbesparade utgifter för t ex uppvärmning och belysning.

Begränsningar: Ersättning betalas för merutgifter under längst ett år och för hyresbortfall under längst två år, räknat från den dag skadan inträffade.

D 5 Transportskada vid flyttning

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd skada under transport, dvs bilfärden, vid byte av ordinarie bostad. Flyttningen ska ske i egen regi. Högsta ersättning är 175 000 kr.

Undantag: Försäkringen gäller inte för

- skada vid flyttning utförd av transportföretag,
- skada genom skavning eller bristfällig eller olämplig emballering,
- skada som kan ersättas genom annan försäkring,
- skada genom stöld.

D 6 Värderings- och ersättningsregler

Värderingsintyg – smycken, fick och armbandur

För att du ska få full ersättning vid skada på eller förlust av smycken, fick och armbandur krävs att du har ett svenskt värderingsintyg som utfärdats före skadan eller förlusten.

Om du har ett smycke, fick och armbandur vars värde överstiger 7 000 kr per föremål eller om det sammanlagda värdet på smycken, fick och armbandur överstiger 35 000 kr kräver vi att du skaffar ett svenskt värderingsintyg. Sådana intyg utfärdas av guldsmeder och urmakare.

Om du köper eller får ett smycke, fick och armbandur vars värde överstiger 7 000 kr, eller om köpet eller gåvan gör att du blir ägare till smycken, fick och armbandur med ett sammanlagt värde som överstiger 35 000 kr, kräver vi att du skaffar ett svenskt värderingsintyg. Vad gäller utfärdande av intyg och förvaring av dessa, se under anmärkning.

Om det vid skada på eller förlust av smycke, fick och armbandur visar sig att du inte skaffat ett svenskt värderingsintyg innan skadan inträffade eller förlusten uppkom, så betalar vi högst 7 000 kr per smycke, fick och armbandur och högst 35 000 kr i sammanlagd ersättning.

Anmärkning: Värderingsintyg ska inte förvaras tillsammans med här uppräknade föremål. Intygen ska du skaffa innan det händer något. Guldsmed/urmakare ska se de föremål som ska värderas och det ska framgå av värderingsintyget att föremålen visats. Vid skadereglering tillämpas vilkorets värderings- och ersättningsregler, som återfinns här nedan.

Lösegendomen har ur värderings- och ersättningssynpunkt delats upp i olika värderingsgrupper. Hur lösegendomen värderas beror på vilken värderingsgrupp föremålet tillhör.

6.1 Värdering av skada på löseegendom

Värderingsgrupp 1

Böcker, antikviteter, konstverk, pengar, och frimärken. Föremål ur värderingsgrupperna 2 och 3 som ingår i samlingar eller har allmänt samlarvärde.

Skada värderas till vad det i allmänna handeln t ex butiker, auktioner och internet kostar att inköpa likvärdig egendom i sådant skick den hade vid skadetillfället. Finns inte likvärdig egendom att inköpa i begagnat skick värderas egendomen till vad den sannolikt skulle ha kostat om den funnits. Samlingar värderas i sin helhet.

Värderingsgrupp 2

Fotografier, film, skiv- och bandupptagningar samt andra föremål som du själv gjort för ditt privata bruk t ex hemsyddas kläder, hemlagad mat och modeller.

Skada värderas till marknadsvärdet om sådant finns och i annat fall till återanskaffningskostnaden för råmaterialet.

Värderingsgrupp 3

Andra föremål än de som ingår i värderingsgruppen 1 och 2 samt hushållsmaskiner.

Kläder, cykel, snowboard och glasögon mm enligt tabell nedan.

Nyare egendom – se tabellen

Om du gör återköp inom 6 månader får du vad det i allmänna handeln kostar att köpa ny likvärdig egendom.

Om du **inte** gör återköp inom 6 månader får du högst 70% av nyvärdet (d v s vad det i allmänna handeln kostar att inköpa ny likvärdig egendom).

Äldre egendom – se tabellen

Du får vad det i allmänna handeln kostar att köpa ny likvärdig egendom med åldersavdrag enligt tabellen nedan räknat från och med det år egendomen köptes som ny.

Tabellen nedan visar vad handeln i allmänhet rekommenderar som avskrivning per år för olika typer av egendom.

Om värdet minskat inte endast genom ålder, slitage och omodernitet utan dessutom till följd av nedsatt användbarhet för dig görs ytterligare avdrag.

Reglerna ovan tillämpas inte om tillämpningen skulle leda till oskäligt resultat. I sådana fall värderas föremålen i stället enligt ”annan löseegendom”.

Grupp	Nyare egen- dom, ej äldre än	Äldre egendom Avskrivning per år
Kläder, skor, stövlar och leksaker för barn	1 år	35% år 1, därefter 20%
Kläder, skor och stövlar för vuxna	2 år	20% år 1, därefter 15%
Cykel	2 år	25% år 1, därefter 10%
Snowboard	1 år	35% år 1, därefter 5%
Skidutrustning, längd och slalom samt fick och armbandsur	3 år	15% år 1, därefter 10%
Glasögon	2 år	20% år 1, 20% år 2 därefter 5%

Annan lösegendom

Egendom värderas och ersätts med hänsyn till värdeminskning på grund av ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet och annan omständighet.

Är värdeminskningen mindre än 1/3 av priset för ett nytt likvärdigt föremål, gör vi inte avdrag för värdeminskning om du gör återköp av ny likvärdig egendom inom sex månader. Återköps inte likvärdig egendom inom denna tid görs avdrag för värdeminskning.

Hushållsmaskiner, motorgräsklippare och jordfräs

Skada värderas till återställandekostnaden, dvs reparation när så kan ske eller i annat fall utbyte av det skadade föremålet. Åldersavdrag görs på återställandekostnaden med 10% per år räknat för varje helt år som gått sedan hushållsmaskinen, motorgräsklipparen eller jordfräsaren första gången togs i bruk. För de första två åren görs inget avdrag. Avdraget är begränsat till 80% utom för skador som ersätts genom D2.13 Skada på hushållsmaskiner eller andra elektriska apparater. Återställer du inte hushållsmaskinen, motorgräsklipparen eller jordfräsaren tillämpas avdraget from det år maskinen första gången togs i bruk.

Övriga värderingsregler

Värderingen av en skada görs med utgångspunkt från prisläget vid den tidpunkt när du tidigast kan bestämma ditt ersättningsanspråk dock senast två månader från skadedagen.

6.2 Ersättningsregler vid skada på löseegendom

Kan skadad egendom (exkl hushållsmaskin) repareras värderas skadan till den reparationskostnad som är rimlig. Reparationskostnaden får aldrig överstiga den ersättning du kan få enligt ovanstående regler.

Värdering sker utan hänsyn till affektionsvärde, d v s utan hänsyn till dina personliga känslor för föremålet.

Ersättningsformer

Vi har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant enligt reglerna i D 6.1 eller med egendom som är ny, begagnad respektive reparerad. Vid återanskaffning eller reparation har vi rätt att avgöra var inköp respektive reparation ska göras.

För att skydda dina rättigheter i konsumenttjänstlagen är du alltid beställare av en reparation.

När egendomen kommer tillrätta

Kommer föremål, som vi ersatt, tillrätta ska du genast lämna det till oss. Vi övertar rätten till förlorad egendom som vi ersatt. Vill du behålla föremålet får du göra det om du lämnar tillbaka den ersättning du fått.

Underförsäkring

Försäkringsbeloppet ska motsvara hela värdet av din löseegendom värderat enligt reglerna i D 6.1. Understiger försäkringsbeloppet i betydande mån lösörets sammanlagda värde är du underförsäkrad. Du får då minskad ersättning vid varje skada.

Vid underförsäkring reduceras skadeersättningen i proportion till hur mycket mindre ditt försäkringsbelopp är jämfört med försäkringsbeloppet för full försäkring.

E Familjeskydd

E1 Ansvar

1.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig som privatperson och alltså inte för något som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.

Försäkringen gäller när någon, som inte omfattas av samma försäkring som du, kräver att du ska betala skadestånd för en person- eller sakskada som kan omfattas av försäkringen och som du förorsakat under försäkringstiden.

1.2 Hur vi tar hand om skadeståndskrav

Om du krävs på ersättning för en skada som omfattas av försäkringen

- utreder vi om du är skadeståndsskyldig,
- förhandlar vi med den som kräver skadestånd,
- för vi din talan vid rättegång och svarar i så fall också för rättegångskostnaderna,
- betalar vi det skadestånd som du är skyldig att utge.

1.3 Skada orsakad av små barn

Skada som orsakas av barn under fyra år ersätts om skadeståndsskyldighet skulle föreligga för ett äldre barn för samma skada. Detta gäller dock inte i den mån ersättning för skadan kan utgå från annan.

1.4 Högsta ersättningsbelopp

Vid varje skadetillfälle betalar vi högst 5 000 000 kr. Detta gäller även om flera av dem som försäkringen gäller för är skadeståndsskyldiga. Det gäller också om flera skador uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle.

1.5 Skada på hyrd bostad

För bostad som du hyrt eller lånat gäller försäkringen på följande sätt:

Har skadan uppstått genom brand, explosion eller utströmning av vätska, ånga eller gas från ledningssystem eller från kyl- eller frysanläggning, disk- och tvättmaskin, akvarium eller vattensäng omfattar försäkringen skadorna på byggnaden.

Har skadan uppstått på annat sätt omfattar försäkringen endast skada på:

- vatten- och avloppssystem med därtill anslutet sanitetsgods, såsom tvättstall, badkar, bidé och toalettstol,
- glas i såväl fönster som dörrar,
- sval-, kyl- och frysskåp, spis, disk- och tvättmaskin samt
- maskinella anordningar i tvättstuga utanför bostaden.

1.6 Vad försäkringen inte gäller för

1.7 Om du krävs på skadestånd

E 2 Rättsskydd

2.1 Vem försäkringen gäller för

2.2 Vilka tvister försäkringen gäller för

Undantag: Ersättning utgår inte för skada på grund av.

- slitage eller vanvård,
- skada på grund av att du är underhållsskyldig för bostaden.

Försäkringen gäller inte till den del du tagit på dig ansvar utöver gällande skadeståndsrätt.

Försäkringen gäller inte för

- skada på egendom som du hyrt, lånat, bearbetat, reparerat eller på annat sätt tagit mer än helt tillfällig befattning med (beträffande hyrd bostad, se E 1.5),
- skada som du kan göras ansvarig för som ägare av fastighet eller som innehavare av tomträtt eller som ägare av lägenhet utomlands,
- skada som du kan göras ansvarig för som ägare, brukare eller förare av
  - motordrivet fordon då skadan uppkommit till följd av trafik med fordonet. Undantaget avser inte motordriven rullstol eller åkgräsklippare,
  - luftfartyg,
  - ång-, motor- eller segelbåt, svävare eller hydrokopter. Undantaget avser inte segelbräda, roddbåt och kanot,
- skada som uppstått i samband med att du utfört straffbar uppsåtlig gärning.

Krävs du på skadestånd och utan vår tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsbelopp eller betalar ersättning är detta inte bindande för oss.

Blir det rättegång ska du genast underrätta oss om det och följa våra anvisningar, annars blir domen inte bindande för oss.

Försäkringen gäller för dig i egenskap av privatperson.

Försäkringen gäller för tvist som kan prövas som tvistemål av tingsrätt, (dock ej s k småmål, se nedan) fastighetsdomstol, bostadsdomstolen, Statens VA-nämnd eller miljödomstol enligt 20kap. 2§ p.6 miljöbalken eller som efter prövning i sådan domstol kan prövas av hovrätt eller Högsta domstolen. I sådana mål gäller försäkringen också för resning, dock endast om resning beviljas.

Anmärkning: Försäkringen gäller alltså inte för brottmål (se dock 2.7 nedan) och inte heller för tvist som endast kan prövas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, tex fastighetsbildningsmyndighet, försäkringsdomstol, hyresnämnd, kammarrätt, länsstyrelse, länsrätt, länsrättskammerätt eller regeringsrätten.

Är tvisten sådan att den först ska prövas av annan instans (tex skiftesman, kronofogdemyndighet, arrende- eller hyresnämnd) betalas endast kostnader som uppkommit efter sådan prövning.

Undantag: Försäkringen gäller inte för tvist

- som vid rättslig prövning ska handläggas enligt 1 kap 3d § första stycket i rättegångsbalken (s k småmål. Med småmål menas tvister där värdet av vad som yrkas ligger under ett halvt basbelopp). Detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet,
- med någon som du är eller har varit gift eller sammanboende med. Försäkringen kan dock gälla för annan tvist än bodelningstvist och tvist om äganderätt som uppkommer tidigast ett år efter det att äktenskapet eller sammanboendet upphörde,
- som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet,
- som gäller borgensåtagande eller liknande åtagande av dig till förmån för någon i dennes förvärvsverksamhet,
- som gäller ekonomiska åtgärder som för en privatperson är av ovanlig art eller omfattning,
- angående så kallad timeshare (tidsdelat boende) eller liknande
- som gäller fordran eller anspråk som överlåtits på dig om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom,
- som gäller dig som fastighetsägare, tomträtsinnehavare eller bostadsrättshavare,
- som gäller dig som ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, luftfartyg, skepp, båt, wetbike eller segelbräda (beträffande motorfordon, båt, wetbike och segelbräda utomlands, se 2.7 nedan),
- som gäller skadestånd eller annat anspråk mot dig på grund av gärning som föranlett misstanke om eller åtal för brott som kräver uppsåt för straffbarhet,
- om du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad.

2.3 Ombud

För att försäkringen skall gälla måste du anlita ombud i tvisten. Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till din bostadsort och ärendets natur.

Ditt ombud ska vara

- advokat eller jurist anställd på advokatbyrå eller
- annan lämplig person

Prövning enligt andra punkten ovan av ombuds lämplighet görs av Försäkringsbolagens Rättsskyddsnämnd.

Vi har rätt att hos Sveriges Advokatsamfund påkalla skiljedom rörande skäligheten av advokats arvode och kostnader.

En förutsättning för att du ska få anlita ombud är att ombudet förbundit sig att i händelse av tvist godta Försäkringsbolagens Rättsskyddsnämnds prövning av hans arvode och övriga kostnader i ärendet.

I tvist som handläggs utomlands måste du anlita ombud som vi godkänner.

2.4 Vilka kostnader försäkringen ersätter

Du kan få ersättning för följande kostnader om de är nödvändiga och skäliga och om du inte kan få dem betalda av motpart. Det innebär bl a att vi inte betalar om du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning av motparten. Om skadestånd till försäkrad får anses innefatta även kompensation för hans advokatkostnader lämnas genom försäkringen inte någon ersättning för dessa.

- Ombuds arvode och kostnader. Arvode lämnas för skälighetsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen,
- kostnader för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud eller att Allmänna Reklamationsnämnden funnit det uppenbart att nämnden inte kan avgöra tvisten utan sådan utredning,
- kostnader för bevisning i rättegång och skiljemannaförfarande,
- expeditionskostnader i domstol,
- rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten efter prövning av tvisten,
- rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.

2.5 Självrisk, högsta ersättningsbelopp och regler

Undantag: Försäkringen gäller inte för kostnader för

- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehålle eller andra omkostnader för dig eller annan försäkrad,
- verkställighet av dom, beslut eller avtal,
- merkostnader som uppstår om du anlitar flera ombud eller byter ombud,
- ersättning till skiljemän,
- sådan tvist där prövningen av tvisten kan vänta till dess annat liknande mål har avgjorts (sk pilotmål).

Självrisken är 20% av kostnaderna, dock lägst grundsjälvrisk.

Vi betalar vid varje tvist högst 105 000 kr.

Endast *en* tvist anses föreligga om

- du och annan försäkrad står på samma sida
- flera tvister avser samma angelägenhet
- yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter
- flera tvister, med en eller flera motparter, uppstår som direkt eller indirekt följd av fastighetsöverlåtelse

Således kan en tvist anses föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund,

Om rättsskydd beviljas enligt 2.6 Om din försäkring upphört, tillämpas i stället den självrisk och det högsta ersättningsbelopp som gäller för motsvarande villahemförsäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst.

Betalningsregel: Ersättning betalas till ditt eget ombud för dina egna ersättningsbara kostnader när ärendet slutredovisas till den del ersättningen inte har betalats till motparten efter verkställighet av dom eller liknande. Om du blir eller kan bli ersättningskyldig till flera, har vi rätt att fördela återstående försäkringsersättning.

Ersättning á conto: Ersättning á conto förutsätter särskild prövning. Vi åtar oss utbetalning högst en gång var sjätte månad, efter det att rättsskydd har bekräftats.

2.6 När ska du ha haft försäkring för att få rättsskydd?

Huvudregel

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten uppkommer och om den då gällt under en sammanhängande tid av minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits hos oss – om du tidigare har haft samma slags försäkring i annat bolag så får du tillgodoräkna dig den.

Om du inte haft försäkring i två år

Om du när tvisten uppkommer har försäkring men inte haft den så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde ikraft.

Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon rättsskyddsförsäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört kan du trots detta få rättsskydd genom denna försäkring om den varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

2.7 Var försäkringen gäller

Du kan få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket

- inträffat inom Norden,
- inträffat utom Norden när du varit på resa och tvisten gäller dig i din egenskap av resenär.

Försäkringen gäller även för dig som förare eller brukare av motorfordon, husvagn eller annat släpfordon, fritidsbåt, wetbike eller segelbräda som du tillfälligt lånat eller hyrt utanför Norden. Rättsskyddet gäller då även för sådana brottmål som anges i de allmänna motorfordons- respektive båträttsskyddsvillkoren.

2.8 Återkrav

I den mån ersättning lämnats genom försäkringen inträder vi i din rätt mot motpart eller staten.

2.9 Preskription

Preskriptionstiden börjar löpa från den tidpunkt du anlitar ombud, se även H 3.4 ”Preskription”.

E 3 Överfallsskydd

3.1 Vad försäkringen gäller för

Moment E 3 ingår i försäkringen endast om försäkringen gäller för lösegenedom.

Försäkringen gäller för dig som privatperson och alltså inte för något som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.

Du kan få ersättning för personskada om du själv blivit utsatt för misshandel, eller annat uppsåtligt våld, människorov, rån eller brott enligt brottsbalken 6:1-4§§ (våldtäkt, sexuellt utnyttjande m fl). Om någon närstående uppsåtligen dödsats lämnar vi ersättning med ett fast belopp på 25 000kr.

Definition av närstående: Med närstående menar vi make/-maka/sambo, föräldrar, barn samt syskon som du sammanbodde med vid dödsfallet.

Begränsning: Ersättning lämnas endast om du drabbas av fysisk personskada.

3.2 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för skada som du

- tillfogats av någon annan av dem som omfattas av försäkringen.
- har tillfogats när du var påverkad av alkohol, sömnmedel eller narkotiska medel, om du inte kan göra sannolikt att samband saknas mellan denna påverkan och din skada. Undantaget tillämpas inte vid sexualbrott.
- har tillfogats när du utan skälig anledning utsatt dig för risken att skadas. Undantaget tillämpas inte vid sexualbrott.
- har tillfogats i samband med att du gjort dig skyldig till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag kan leda till dagsböter eller högre straff.
- kan få ersättning genom någon annan försäkring.

Försäkringen gäller inte för sådan ränta som gärningsmannen kan vara skyldig till att betala från skadedatum.

Ersättning bestäms enligt Svensk sakdeståndsrätt.

3.3 Vad du ska iaktta om du blir skadad

Om du blir skadad måste du visa att du är berättigad till skadestånd och att den som skadat dig är okänd eller inte kan betala skadeståndet

Åtalas den som skadat dig måste du föra talan om skadestånd om vi begär det. Vi betalar dina rättegångskostnader.

3.4 Högsta ersättningsbelopp

Vi betalar vid varje skada högst 525 000 kr. Detta belopp gäller även om flera av dem som omfattas av försäkringen har skadats.

F När Du reser

F 1 När och för vilka försäkringen gäller

Försäkringen gäller för dig som privatperson och inte för resa som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.

Försäkringen gäller vid resa:

- inom norden med övernattning utanför hemorten under de första 45 dagarna av resan.
- utanför norden under de första 45 dagarna.

Utöver vad som anges i A 2 För vilka försäkringen gäller omfattas även dina barn under 18 år som inte bor hos dig och som följer med dig på resa enligt ovan.

F 2 Egendomsskydd

Pollettering eller förvaring vid resa utanför hemorten

När du reser gäller försäkringens grundskydd.

Högsta ersättning för lösöre är 35 000 kr.

Försäkringen gäller för egendom som polletterats eller som hotell, researrangör, badhus eller idrottsanläggning åtagit sig att förvara eller transportera när egendomen förlorats eller skadats på annat sätt än som anges i D Din löseegendom.

Undantag: Försäkringen gäller inte för

- förlust av pengar, värdehandlingar, frimärken eller stöldbegärlig egendom,
- skada genom skavning eller slitage,
- ytliga skador på resväskor och liknande såsom bucklor, repor eller dylikt utan väsentlig inverkan på användbarheten,
- skada genom bristfällig eller olämplig emballering,
- skada genom att medförd vätska eller smetande ämne rinner ut,
- skada som kan ersättas genom annan försäkring eller av transportföretag, hotell eller liknande.

F3 Familjeskydd

På samma sätt som försäkringen gäller hemma gäller den även vid resa. Dessutom gäller följande utökning:

Ansvar

Utöver vad som anges i E 1 omfattar försäkringen ifråga om hotellrum eller annan hyrd eller lånad bostad skador på byggnaden och på inventarier i denna.

Undantag: Skada på grund av slitage eller vanvård ersätts aldrig.

F4 Försening

4.1 Försening

Försäkringen gäller om allmänt färdmedel som du reser med blir försenat mer än åtta timmar.

Begränsningar: Du får inte ersättning för de första åtta timmarnas försening utan först för tid därefter och då med 300 kr per påbörjad 24-timmarsperiod och högst 7 000 kr.

Motsvarande ersättning betalas även till övriga medföljande försäkrade.

4.2 Strejkskydd vid utlands- resa

Försäkringen gäller om din avresa till eller hemresa från utlandet blir försenad eller din vistelse på resmålet blir avkortad och förseningen eller avkortningen överstiger 24 timmar och beror på strejk eller fackliga åtgärder.

Du får ersättning dels för outnyttjad resekostnad och dels för nödvändiga och skäliga merkostnader för kost, logi och återresa till hemorten i Sverige.

Med resekostnad menas före avresan från hemorten i Sverige erlagt belopp för resa, kost och logi, liftkort och utflykter.

Ersättningen för outnyttjad resekostnad beräknas enligt bestämmelserna i F 7.3 Hur ersättningen för reseavbrott beräknas.

Begränsningar: Försäkringen gäller endast om strejken eller de fackliga åtgärderna brutit ut efter det att resan påbörjats.

Du får inte ersättning för de första 24 timmarnas försening eller avkortning utan först för tid därefter.

Vi betalar för merkostnader sammanlagt högst 3 500 kr för var och en av de försäkrade som medföljer på resan. För outnyttjad resekostnad betalar vi i längst 45 dagar och högst 500 kr per person och dag.

F5 Resestartskydd

Försäkringen gäller vid sådan resa där resebiljetterna inte är ombokningsbara – t ex charterresa, gruppresa eller resa med Apexbiljetter.

Om du inte kommer i tid till utgångspunkten för ut- eller hemresan får du ersättning för skäliga extrakostnader som uppstår för att du ska kunna ansluta dig till resan. Om det vid utresa inte går att ordna så att du kan ansluta dig betalar vi istället merkostnader för hemresa och outnyttjad resekostnad. Ersättningen för outnyttjad resekostnad beräknas enligt bestämmelserna i F 7.3 Hur ersättningen för reseavbrott beräknas.

F6 Läke-, rese- och merkostnader

6.1 Vård- kostnader

Begränsningar: Försäkringen gäller endast om förseningen beror på

- att allmänt färdmedel drabbats av väderlekshinder, tekniskt fel eller trafikolycka,
- trafikolycka med privatbil under den direkta färden till resans utgångspunkt.

Vi betalar högst 15 000 kr, dock högst resekostnaden, för var och en av de försäkrade som medföljer på resan och sammanlagt 45 000 kronor.

Försäkringen gäller vid akut sjukdom eller olycksfall. Med olycksfall menas kroppsskada som drabbar dig ofrivilligt genom plötslig yttre händelse.

Vård och behandling

Försäkringen gäller för kostnader för vård utförd av behörig läkare, för sjukhusvård och för behandling som läkaren föreskriver.

Begränsning: Ersättning betalas bara för sådana kostnader som avser vård och behandling inom 60 dagar från första läkarbesöket. Om du vid sjukhusvård får sjukpenningavdrag kan vi betala den del av kostnaden som överstiger dina inbesparade levnadskostnader.

Hjälpmedel och intyg

Försäkringen gäller för kostnader för hjälpmedel som läkaren föreskriver och för kostnader för läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan.

Tandbehandling

Försäkringen gäller för kostnader för tillfällig behandling hos tandläkare utanför hemorten om du får akuta tandbesvär under resan.

Skadas dina tänder vid ett olycksfall kan du dessutom få ersättning för behandling som utförs av tandläkare på hemorten. Kostnaden ska godkännas av oss före behandlingen.

Måste slutbehandlingen på grund av din ålder uppskjutas till en senare tidpunkt lämnar vi också ersättning för den uppskjutna behandlingen under förutsättning att vi inom ett år från skadans inträffande godkänner den uppskjutna behandlingen.

Begränsningar: Vi betalar högst 3 500 kr för tillfällig behandling hos tandläkare utanför hemorten vid akuta tandbesvär.

Ersättning för tandskadebehandling lämnas med högst 0,5 prisbasbelopp.

6.2 Rese- kostnader

Skada genom tuggning eller bitning anses inte vara olycksfallsskada. Du får vid sådan skada endast ersättning för den tillfälliga behandlingen som utförts utanför hemorten.

Föreligger vid olycksfallet sjukliga eller andra för din ålder inte normala förändringar får du ersättning bara för den skada som kan antas ha blivit följden om förändringarna inte förelegat då skadan inträffade.

Resor i samband med sjukvård

Försäkringen gäller för kostnader för resor när du behöver uppsöka läkare eller sjukhus för vård och behandling.

Reser du med egen bil beräknas bilkostnaden enligt landstingets regler för bilersättning per mil.

Begränsning: Måste du åka hem för vård eller behandling betalar vi inte kostnaden för återresa till den plats där resan avbröts.

Hemtransport av avliden

Vid dödsfall utanför hemorten gäller försäkringen för kostnaden för transport av den avlidne till hemorten i Sverige. Kostnaden för sådana arrangemang som är nödvändiga för transportens genomförande samt merkostnad för medföljande försäkrades hemresa ersätts också.

Vid dödsfall utomlands kan vi istället för hemtransport betala kostnaderna för begravning på platsen.

Anhörigs resa till svårt sjuk eller avliden

Blir du sjuk eller råkar ut för olycksfall vid resa utomlands och läkare bedömer tillståndet som livshotande, gäller försäkringen för kostnaden för högst två anhörigas resa från Sverige och åter inklusive uppehälle. Detsamma gäller vid dödsfall utomlands när begravning äger rum på platsen.

Merkostnader för kost och logi

Försäkringen gäller för merkostnader för kost och logi som uppstått för dig och övriga medföljande försäkrade på grund av akut sjukdom eller olycksfall. Förutsättningen är att sjukdomen eller olycksfallet enligt intyg från behörig läkare på platsen medfört att din restid förlängts eller att du tvingats ändra boenform.

Begränsning: Ersättning lämnas under längst 60 dagar från första läkarbesöket.

6.3 Mer- kostnader

Merkostnader för hemresa

Kan du på grund av sjukdom eller olycksfall inte återvända till hemorten i Sverige på det sätt som planerats, ersätts merkostnaden för hemresa. Färdsättet ska vara föreskrivet av läkare efter samråd med SOS-International i Köpenhamn. Merkostnader för medföljande försäkrades hemresa ersätts också.

Merkostnader när något allvarligt hänt hemma

Försäkringen gäller när du tvingas avbryta resa på grund av att

- närstående person i Norden blivit allvarligt sjuk, råkat ut för svårare olycksfall eller avlidit,
- väsentlig skada drabbat din privata egendom i Norden genom oförutsedd händelse.

Ersättning lämnas för merkostnader för omedelbar återresa till hemorten med transportmedel i reguljär trafik. Merkostnader för medföljande försäkrade ersätts också. Med närstående person menas make, maka, barn, syskon, föräldrar och svärföräldrar, mor- och farföräldrar, svärson, svärdotter, barnbarn, annan person med vilken du sammanlever som make samt person som har vårdnad om anhörig inom din familj.

Begränsningar: Ersättning lämnas bara om återresan är nödvändig. Vid dödsfall eller när väsentlig skada drabbat din egendom får du bara ersättning om du kommer hem minst 48 timmar före den planerade hemkomsten.

Begränsningar: Försäkringen gäller bara för skäligen och nödvändiga kostnader.

För dig som inte är ansluten till allmän försäkringskassa i Sverige betalar vi bara kostnad som skulle ersatts om du varit ansluten.

Försäkringen gäller inte för vård-, rese- eller andra kostnader som beror på att vårdbehov förelåg redan då resan startade, ej heller för vård och resor som orsakas av förlossning eller graviditet i ett senare skede än 28:e veckan. Vid akut försämring av hälsotillståndet under resan gäller försäkringen, men endast för den merkostnad som försämringen medfört.

Vid flygning gäller försäkringen för olycksfall bara om du varit passagerare. Till passagerare räknas endast personer ombord som inte har eller utför uppdrag i samband med flygningen.

Undantag: Försäkringen gäller inte för

- privat sjukvård efter hemkomst till Sverige,
- kostnad för vistelse på bad- eller kuranstalt och därmed förenade resor,

F7 Reseavbrott

7.1 Reseavbrott vid akut sjukdom eller olycks- fall

- kostnad som är förorsakad av att fartyg eller flygplan på grund av din skada måste ändra sin färdplan,
- sjukdom som orsakats av alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel eller narkotiska medel,
- olycksfall som drabbar dig under deltagande i sport- eller idrotts tävling eller träning härför som representant för idrottsförbund eller annan idrottsförening än korporations-idrottsförening,
- olycksfall som drabbar dig vid bergsbestigning, fallskärms-hoppning, drakflygning eller liknande,
- kostnad som kan ersättas från annat håll, enligt lag, annan författning, konvention eller annan försäkring.

Försäkringen gäller om resan inte kunnat fullföljas som du planerat på grund av akut sjukdom eller olycksfall och detta medfört att

- du sjukskrivits eller beordrats stillhet på hotellet eller motsvarande,
- du blivit intagen på sjukhus för vård,
- du får åka hem i förtid

och att detta med intyg föreskrivits av behörig läkare på platsen. Första läkarbesöket räknas som första sjukdag.

Ersättning lämnas för utnyttjad resekostnad enligt reglerna i 7.3 nedan. Försäkringen omfattar också utnyttjad resekostnad för en medföljande försäkrad om avbrottet medfört att inte heller denne väsentligen kunnat utnyttja resan som planerat.

Begränsningar: Försäkringen gäller inte när vårdbehov förelåg redan då resan startade. Inträder en akut försämring av tillståndet under resan gäller försäkringen dock som om vårdbehov inte hade förelegat tidigare.

Undantag: Försäkringen gäller inte för

- sjukdom som orsakats av alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel eller narkotiska medel,
- olycksfall som drabbar dig under deltagande i sport- eller idrotts tävling eller träning härför som representant för idrottsförbund eller annan idrottsförening än korporations-idrottsförening,
- olycksfall som drabbar dig vid bergsbestigning, fallskärms-hoppning, drakflygning eller liknande.

7.2 Reseavbrott när något allvarligt hänt hemma

7.3 Hur ersätt- ningen för reseavbrott beräknas

Försäkringen gäller när du tvingas avbryta resa på grund av att

- närstående person i Norden blivit allvarligt sjuk, råkat ut för svårare olycksfall eller avlidit,
- väsentlig skada drabbat din privata egendom i Norden genom oförsedd händelse.

Ersättning lämnas för outnyttjad resekostnad enligt reglerna i 7.3 nedan. Ersättning lämnas också för medföljande försäkrade.

Med närstående person menas make, maka, barn, syskon, föräldrar och svärföräldrar, mor- och farföräldrar, svärson, svärdotter, barnbarn, annan person med vilken du sammanlever som make samt person som har vårdnad om anhörig inom din familj.

Du får ersättning med så stor del av resekostnaden som svarar mot förhållandet mellan antalet outnyttjade dagar och resans totala antal dagar enligt uppgjorda resplaner, resdagar inräknade. Med resekostnad menas här före avresan från hemorten i Sverige, kostnad för bokad resa, kost och logi, liftkort och utflykter.

Företas resan med bil räknas dessutom som resekostnad en milersättning enligt landstingets regler för bilersättning per mil för närmaste färdväg från resans start till platsen där resan avbryts och åter.

Ersättning lämnas för högst 500 mil.

Begränsning: Ersättning lämnas med högst 500 kr per person och dag. Från ersättningen drar vi av den återbetalning som vid avbrott i resan kan fås av researrangör, trafikföretag, hotell eller liknande.

G. Tilläggsförsäkringar

G1 Merrisikförsäkring för lösegenom

1.1 Var försäkringen gäller

1.2 Försäkrad egendom

1.3 Högsta ersättningsbelopp

1.4 Försäkrade skadehändelser

De försäkringar som finns angivna under denna rubrik ingår i din försäkring bara om detta särskilt anges i försäkringsbrevet.

Villkoren i övrigt gäller i tillämpliga delar även för tilläggsförsäkringarna.

Försäkringen gäller inom Norden. Vid resa gäller försäkringen dessutom i hela världen under de första 45 dagarna av resan.

Försäkringen gäller för lösegenom enligt D 1.1 Lösegenom.

Undantag: Försäkringen gäller inte för

- djur
- pengar
- cykel
- mobiltelefon om IMEI-kod ej kan anges.

Högsta ersättningsbelopp är för

■ lösöre,	35 000 kr
varav frimärken och värdehandlingar	7 000 kr

Ersättningsbeloppen kan aldrig gälla utöver de i D 1.4 angivna högsta ersättningsbeloppen. Försäkringen gäller dock för stöldbegärlig egendom i bil upp till 17 500 kr.

Försäkringen gäller för skada eller förlust genom plötslig och oförutsedd händelse.

Undantag: Försäkringen gäller inte för

- skada på eller förlust av stöldbegärlig egendom, frimärken eller värdehandlingar som förvaras i garage, uthus eller i källar- eller vindskontor i flerfamiljshus samt gemensamhetsutrymmen,
- skada som består i slitage eller förbrukning,
- skada orsakad av djur,
- skada på egendom vid bearbetning, reparation eller rengöring,
- skada som består i självförstörelse, t ex självsprickor, vitt-ring, färg- eller formförändring
- skada som omfattas av annan försäkring.

Aktsamhetskrav

Egendomen ska handhas så att skada eller förlust så långt som möjligt förhindras.

1.5 Värderings- och ersättningsregler

1.6 Självrisk

G2 Merrisikförsäkring för angivna värdeföremål

2.1 Var försäkringen gäller

2.2 Försäkrad egendom

2.3 Högsta ersättningsbelopp

2.4 Försäkrade skadehändelser

Om aktsamhetskravet inte är uppfyllt

Om du inte uppfyller aktsamhetskravet kan ersättningen sättas ned, d v s minskas med ett särskilt avdrag. Storleken på avdraget beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Hänsyn tas bl a till försummelsens art och betydelse för skadan. Vid allvarlig eller upprepad försummelse blir avdraget kraftigt. Ersättningen kan då helt falla bort (nedsättning till noll). Av betydelse är bl a om egendomen varit stöldbegärlig eller särskilt värdefull. Har försummelsen varit mindre allvarlig kan avdraget bli måttligt eller inget alls.

Övriga bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned finns i H 4.2-4.4.

Skada värderas och ersätts enligt D 6 Värderings- och ersättningsregler.

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Gäller försäkringen med högre självrisk än grundsjälvrisk gäller istället denna högre självrisk. Denna anges i så fall i ditt försäkringsbrev.

Försäkringen gäller i hela världen och utan den begränsning i tid (45 dagar) som gäller vid resa.

Försäkringen gäller för den egendom som är angiven i försäkringsbrevet.

Högsta ersättningsbeloppet anges i försäkringsbrevet. Detta belopp ändras inte i takt med penningvärdet. Du måste själv anmäla ändring av beloppet.

Försäkringen gäller för skada eller förlust genom plötslig och oförutsedd händelse.

Undantag: Försäkringen gäller inte för

- skada på eller förlust av egendom som förvaras i garage, uthus eller i källar- eller vindskontor i flerfamiljshus samt gemensamhetsutrymmen,
- skada som består i slitage eller förbrukning,
- skada på egendom vid bearbetning, reparation eller rengöring,
- skada som består i självförstörelse, t ex självsprickor, vitt-ring, färg- eller formförändring.

Aktsamhetskrav

Egendom ska handhas så att skada eller förlust så långt som möjligt förhindras.

Om aktsamhetskravet inte är uppfyllt

Om du inte uppfyller aktsamhetskravet kan ersättningen sättas ned, d v s minskas med ett särskilt avdrag. Storleken på avdraget beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Hänsyn tas bl a till försummelsens art och betydelse för skadan. Vid allvarlig eller upprepad försummelse blir avdraget kraftigt. Ersättningen kan då helt falla bort (nedsättning till noll). Har försummelsen varit mindre allvarlig kan avdraget bli måttligt eller inget alls.

Övriga bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned finns i H 4.2-4.4.

2.5 Värderings- och ersättningsregler

Skada värderas och ersätts enligt D 6 Värderings- och ersättningsregler.

2.6 Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk.

G3 Mynt-, sedel- eller frimärksamling

3.1 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i den bostad som anges i försäkringsbrevet eller i bankfack. Vad vi avser med bostad, se D 1.3 Definition av bostad.

3.2 Försäkrad egendom

Försäkringen gäller för mynt-, sedel- eller frimärkssamling.

3.3 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbeloppet för mynt-, sedel- eller frimärkssamling är höjt med det belopp som anges i försäkringsbrevet. Detta belopp ändras inte i takt med penningvärdet. Du måste själv anmäla ändring av beloppet.

3.4 Försäkrade skadehändelser

Försäkringen gäller för skada på eller förlust av samlingen genom en sådan händelse som anges i D 2 Egendomsskador – ej stöldskador, D 3.1 Stöld i bostad eller D 3.8 Stöld ur stöldskyddsskåp.

Aktsamhetskrav

Utöver de aktsamhetskrav som anges i D 2 och D 3 gäller även följande:

3.5 Värderings- och ersätt- ningsregler

Om det anges i försäkringsbrevet att samlingen ska förvaras i värdeskåp av viss typ ska du låsa skåpet och förvara nyckeln oåtkomlig för obehörig.

Förteckning över samlingen ska föras kontinuerligt och hållas skild från samlingen så att den inte förloras samtidigt med den. Förteckningen ska innehålla sådan beskrivning av objekten som normalt ligger till grund för värdering, såsom valör, årtal, kvalitet etc.

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda

Om du inte uppfyller aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, d v s minskas med ett särskilt avdrag. Storleken på avdraget beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Hänsyn tas bl a till försummelsens art och betydelse för skadan. Vid allvarlig eller upprepad försummelse blir avdraget kraftigt. Ersättningen kan då helt falla bort (nedsättning till noll). Har försummelsen varit mindre allvarlig kan avdraget bli måttligt eller inget alls.

Övriga bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned finns i H 4.2-4.4.

Har samlingen eller del av denna skadats eller förlorats värderas skadan enligt följande regler:

Om det är till din fördel tillämpas dessa regler även för den ersättning som kan lämnas enligt D Din lösegendom.

- Objekt som du återanskaffar eller ersätter med likvärdigt objekt inom sex månader efter skadan värderas till återanskaffningskostnaden. Vi har rätt att bestämma var återanskaffning ska ske.
- För objekt som du inte återanskaffar eller ersätter med nytt objekt inom sex månader efter skadan lämnas ersättning enligt följande:

Objekt med katalogpris under 4 kr (eller motsvarande belopp i främmande valuta) värderas tillsammans till vad de hade inbringat om de i en enda post sålts till en mynthandel respektive frimärkshandel.

Objekt med katalogpris 4-20 kr värderas till 50% av katalogpriset.

Objekt med katalogpris 21-100 kr värderas till 60% av katalogpriset.

Objekt med katalogpris 101-1.000 kr värderas till 70% av katalogpriset.

3.6 Självrisk

G4 Småbåt

4.1 Var försäkringen gäller

4.2 Försäkrad egendom

4.3 Högsta ersättningsbelopp

4.4 Försäkrade skadehändelser

Objekt med katalogpris överstigande 1 000 kr ersätts med katalogpriset om objektet med identifikations- och värderingsuppgift upptagits i särskild förteckning.

Som betalningsmedel accepterade mynt och sedlar respektive ostämplade giltiga frimärken värderas alltid till lägst det nominella värdet.

Med objekt i mynt- och sedelsamling menas enstaka mynt och sedlar samt årsset av ocirkulerade mynt (s k samlarmynt).

Med objekt i frimärkssamling menas märke, block, häfte eller helsak.

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk.

Försäkringen gäller inom Norden. Vid resa gäller försäkringen dessutom i hela världen under de första 45 dagarna av resan.

Försäkringen gäller för de båtar och segelbrädor som anges i försäkringsbrevet. Båten får ha en motorstyrka på högst 10 hkr och/eller en segelyta om högst 10m². I försäkringen ingår också utrustning avsedd för båten.

Högsta ersättningsbelopp är 35 000 kr.

Försäkringen gäller för skada eller förlust genom plötslig och oförutsedd utifrån kommande händelse. Dessutom ersätts skada genom brand.

Begränsning: Bockar, vaggor, stöttor, vagnar/kärror och täckningsmaterial ersätts bara vid brandskada och med sammanlagt högst 7 000 kr.

Undantag: Försäkringen gäller inte för

- skada orsakad av nederbörd, frost eller is,
- skada orsakad av mögel,
- skada som endast består i nedsmutsning, missfärgning eller repor i båtens ytskikt,
- skada på utombordsmotor eller mast som tappats eller lossnat utom vid lyft med kran eller annan lyftanordning,
- skada på motor orsakad av igensatta vattenintag och ledningar,
- skada genom olovligt brukande, bedrägeri eller försäkringsbrott,
- registrerade släpfordon.

4.5 Värderings- och ersättningsregler

Aktsamhetskrav

Du måste följa myndigheters, tillverkares, leverantörs eller installatörs föreskrifter liksom säkerhetsföreskrifter på uppläggningsplats.

Båt med tillbehör ska handhas med aktsamhet.

Båten ska ägnas normalt underhåll och normal tillsyn samt hållas länsad. Förtöjning eller uppläggning på land ska vara utförd på ett betryggande och ändamålsenligt sätt.

Utombordsmotor ska vara låst vid båten med av försäkringsbolagen godkänd anordning. Avmonterad utombordsmotor ska vara inlåst i utrymme som endast du disponerar.

Segel och annan utrustning ska förvaras inlåst i eller fastlåst vid båten.

Segelbräda ska förvaras i låst utrymme eller låst på specialtillverkat takräcke som är fastlåst vid bilen eller ska på annat sätt förvaras betryggande.

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda

Om du inte uppfyller aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, d v s minskas med ett särskilt avdrag. Storleken på avdraget beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Hänsyn tas bl a till försummelsens art och betydelse för skadan. Vid allvarlig eller upprepad försummelse blir avdraget kraftigt. Ersättningen kan då helt falla bort (nedsättning till noll). Har försummelsen varit mindre allvarlig kan avdraget bli måttligt eller inget alls.

Övriga bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned finns i H 4.2-4.4.

Vi har rätt att avgöra om båten ska repareras, om den ska ersättas med likvärdig båt eller om skadan ska betalas kontant. Vid kontantersättning ska som grund för beräkningen läggas båtens marknadsvärde omedelbart före skadan, dvs anskaffningskostnaden för en likvärdig båt.

Då motorer, drev eller delar till dessa, mast och rigg, segel, elektroniska instrument och radioutrustning, kapell, suffletter och batterier inköpts nytt anses marknadsvärdet motsvara nyvärdet under de första tolv månaderna efter förvärvet.

Därefter görs vid beräkning av värdet åldersavdrag från dagens anskaffningsvärde för motsvarande ny egendom med nedanstående procentsatser per påbörjat år

Värderingstabell	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	Därefter minskn. per år	Minsta ersättning per år
Komplett motor	100%	100%	90%	80%	70%	5%	20%
Mast och rigg	100%	100%	96%	92%	88%	4%	50%
Delar till motor, drev m m	100%	100%	90%	80%	70%	5%	50%
Elektronik	100%	100%	90%	80%	70%	5%	20%
Segel av normalmaterial	100%	100%	90%	80%	70%	5%	20%
Kevlar/Mylarsegel	100%	70%	40%	10%	10%	-	10%
Kapell, sprayhood, täckningsmaterial, batteri	100%	100%	85%	70%	55%	15%	20%

Utöver försäkringsbeloppet gäller försäkringen för

- provisorisk reparation som varit nödvändig för att rädda båten ur uppenbart nödläge,
- skälig verifierad kostnad för nödvändig bärgning och för förflyttning av båten från haveriplatsen till av oss godkänd reparationsplats eller annan plats.

Försäkringen omfattar ansvar och rättsskydd för dig som ägare, brukare eller förare av den försäkrade båten. Försäkringen gäller enligt villkoren för E 1 Ansvar och E 2 Rättsskydd.

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk.

Försäkringen gäller med en extra självrisk på 10% av skadekostnaden utöver grundsjälvrisk vid skada på mast, rigg och segel under kappsegling orsakad av plötslig och oförutsedd utifrån kommande händelse.

Vid varje årsförfallodag för försäkringen fastställs de försäkringsbelopp och den premie som ska gälla fram till nästa årsförfallodag. Därvid tillämpas det prisbasbelopp enligt lagen om allmän försäkring som gäller för januari det kalenderår aktuell årsförfallodag inträffar.

Försäkringsbeloppen och premien i kronor får inte vid någon årsförfallodag öka med mer än 15% på grund av värdesäkring-
en.

Vid utbetalning av invaliditetsersättning och dödsfallskapital grundas ersättningen på det prisbasbelopp enligt lagen om allmän försäkring som gäller det år utbetalning sker.

4.6 Ansvar och rättsskydd

4.7 Självrisk

4.8 Extra självrisk

G 5 Privatolycksfall

5.1 Värdesäkring

5.2 *Vem försäkringen gäller för*

5.3 *Vad försäkringen gäller för*

Försäkringen gäller för den person som omfattas av försäkringen i övrigt enligt A 2 och vars namn och personnummer särskilt anges i försäkringsbrevet. Försäkring får inte nytecknas eller återupplivas för person som fyllt 60 år.

Försäkringen gäller längst till utgången av det försäkringsår under vilken försäkrad fyller 65 år.

Försäkringen gäller för olycksfallsskada under fritid som krävt läkarbesök (studier jämställs här med fritid). Med olycksfallsskada menas kroppsskada som drabbar den försäkrade ofrivilligt genom plötslig yttre händelse. Med olycksfallsskada jämställs skada på grund av sjukdomen polio.

Vid förfrysning, värmeslag och solsting bortses från kravet på plötslighet. Sådan kroppsskada ska anses ha inträffat den dag den visade sig.

Försäkringen omfattar

- läke-, tandskade- och resekostnader,
- ersättning för kläder och glasögon,
- invaliditetsersättning,
- ärrersättning,
- dödsfallsersättning

Med olycksfallsskada avses inte

- skada som uppkommit på grund av smitta genom bakterier, virus eller annat smittämne.
- skada som uppkommit genom användning av medicinska preparat eller genom ingrepp, behandling eller undersökning som inte föranletts av olycksfallsskada som omfattas av denna försäkring.
- skada som kan anses ha samband med att den försäkrade använt alkohol, sömnmedel eller narkotiska medel.
- skada som omfattas av arbetsskadeförsäkringen (LAF) eller av trygghetsförsäkringen vid arbetsskada (AFA) eller motsvarande författning/försäkring.

Begränsningar:

- Skada som inträffar under deltagande i sport- eller idrottstävling eller träning härför som representant för idrottsförbund eller annan idrottsförening än korpidsförening. Begränsningen gäller inte för barn under 16 år.
- Skada som inträffar vid bergsbestigning, fallskärmshoppning, drakflygning eller liknande.
- Privat sjukvård ersätts inte.
- Ersättning lämnas inte för förlorad arbetsförtjänst.
- Försäkringen gäller inte vid olycksfall genom atomkärnprocess.

Vid flygning gäller försäkringen för olycksfall bara om du varit passagerare. Till passagerare räknas endast personer ombord som inte har eller utför uppdrag i samband med flygningen.

Om kroppsfel (sjukdom, sjuklig förändring eller lyte) förelåg när skadan inträffade eller om detta tillstött senare utan samband med skadan gäller följande. Kan det antas att kroppsfelet medfört att skadans följder förvärrats, lämnas endast ersättning för de följder, som uppkommit oberoende av kroppsfelet och enbart på grund av olycksfallsskada.

Beträffande särskilda begränsningar vid behandlingskostnader för tandskador se punkt 5.4 nedan.

Försäkringen gäller för läke-, tandskade- och resekostnader inom Norden på grund av olycksfall. Ersättning lämnas också för skadade personliga gångkläder och glasögon som skadas i samband med olycksfall.

Försäkringen gäller bara för skäligen och nödvändiga kostnader.

Ersättning betalas bara för kostnader som uppstår inom tre år från olycksfallet, dock längst till invaliditetsgraden fastställt.

För dig som inte är ansluten till allmän försäkringskassa i Sverige betalar vi bara kostnad som skulle ersatts om du varit ansluten.

Försäkringen gäller inte för kostnad som kan ersättas från annat håll enligt lag, annan författning, konvention eller annan försäkring.

Ersättning lämnas inte för kostnader som uppstått under vistelse utanför Norden.

Försäkringen gäller vid olycksfall som leder till bestående men eller vid dödsfall på grund av olycksfallsskada. Försäkringen gäller i hela världen och utan den begränsning i tid (45 dagar) som gäller vid resa.

Läkekostnader

Ersättning lämnas för kostnader för vård eller behandling som lämnats eller föreskrivits av behörig läkare för olycksfallsskadans läkning.

För sjukhusvård lämnas ersättning endast till den del som kan anses överstiga inbesparade levnadskostnader.

Tandskadekostnader

Ersättning lämnas för kostnader för behandling som utförts av tandläkare. Skada vid tuggning eller bitning ersätts inte.

Ersättning per skadetillfälle lämnas med högst 0,5 prisbasbelopp.

5.4 Läke-, tandskade- och resekostnader

För tandvård hos tandläkare som inte är ansluten till tandvårdsförsäkringen samt för barn och ungdom under 19 år som går hos privat tandläkare, lämnar försäkringen endast ersättning för den avgift den försäkrade haft om tandläkare ansluten till den allmänna tandvårdsförsäkringen anlitats.

Behandling och arvode ska på förhand ha godkänts av bolaget. För nödvändig akutbehandling ersätts dock kostnad även om bolagets godkännande inte hunnit inhämtas. Den skadade ska utan dröjsmål söka tandläkare och anmäla skadan till bolaget. Anmälan ska åtföljas av utredning på blankett, som bolaget tillhandahåller.

Föreligger vid olycksfallet sjukliga eller för åldern inte normala förändringar, lämnas ersättning endast för den skada, som kan antas ha blivit följden om förändringarna inte funnits då olycksfallsskadan inträffade.

Skada på fast protes ersätts enligt motsvarande regler som skada på naturlig tand. Detta gäller även avtagbar protes, som när den skadades var på plats i munnen.

Ersättning lämnas för kostnader för behandling inom tre år från olycksfallet. Måste slutbehandling på grund av den försäkrades ålder uppskjutas till senare tidpunkt ersätts även kostnader för den uppskjutna behandlingen under förutsättning att bolaget innan den försäkrade fyllt 25 år godkänt den uppskjutna behandlingen. För behandling som företas senare men före fylla 30 år, ersätts kostnaden under förutsättning att bolaget tagit ställning innan den försäkrade fyllt 25 år och i anslutning härtill godkänt den uppskjutna behandlingen.

Resekostnader

Ersättning lämnas för nödvändiga kostnader för resor för vård och behandling. Om olycksfallsskadan orsakat sådan nedsättning av den försäkrades förmåga att förflytta sig att enligt läkares föreskrift särskilt transportmedel måste anlitas för att den försäkrade ska kunna utföra sitt ordinarie förvärvs- eller skolarbete lämnas också ersättning för merkostnader för resor mellan fast bostad och ordinarie arbetsplats eller skola under tiden för läkarbehandlingen.

Resekostnad ersätts för det billigaste, vanligen förekommande färdssätt som med hänsyn till den försäkrades tillstånd kunnat användas och som tillstyrkts av läkare.

Ersättning för kläder och glasögon

Ersättning lämnas för kläder och glasögon, som skadas i samband med olycksfallsskada som krävt läkarbesök.

Skada värderas enligt D 6 Värderings- och ersättningsregler.

Ersättning lämnas med högst 0,25 prisbasbelopp.

5.5 *Invaliditets- och dödfalls- ersättning på grund av olycksfalls skada*

Invaliditet

Ersättningen beräknas efter den medicinska invaliditeten på ett kapitalbelopp av

- vid invaliditetsgrader understigande 50% 10 prisbasbelopp
- vid invaliditetsgrader av 50% och däröver 20 prisbasbelopp

Kapitalbeloppet nedsätts med 5% då du fyller 55 år och därefter varje år med ytterligare 5%.

Invaliditetsersättning

Medicinsk invaliditet

Med medicinsk invaliditet menas att olycksfallet medfört bestående nedsättning av den skadades kroppsfunction. Som medicinsk invaliditet räknas även bestående värk, förlust av sinnesfunction eller inre organ.

Till grund för bestämning av invaliditetsgraden läggs sådana av olycksfallsskada föranledda skador och symtom som kan objektivt fastställas. Bestämningen sker oberoende av i vilken grad den skadades arbetsförmåga nedsatts på grund av olycksfallsskadan. Kan förlorad kroppsdel ersättas av protes, bestäms invaliditetsgraden även med beaktande av protesfunktionen.

Den medicinska invaliditetsgraden bestäms enligt ett medicinskt tabellverk för sjukdomar och olycksfall fastställt av Försäkringsförbundet. Medicinsk invaliditet för tandförlust och tandskada ersätts inte.

Har genom samma olycksfallsskada uppkommit skador på flera kroppsdelar utges ersättning högst efter en beräknad invaliditetsgrad av 100%. Ersättning utbetalas med så stor del av försäkringsbeloppet som svarar mot invaliditetsgraden.

Invaliditetskapitalets storlek

Invaliditetskapitalet utgör en mot invaliditetsgraden svarande del av försäkringsbeloppet för invaliditet vid den ålder den försäkrade uppnått vid olycksfallet.

Invaliditetskapitalet bestäms på grundval av den medicinska invaliditeten.

Rätten till invaliditetskapital

Rätt till invaliditetskapital inträder om olycksfallsskadan inom tre år från olycksfallet orsakat invaliditet och minst tolv månader förflutit från olycksfallet. Så snart den definitiva invaliditetsgraden fastställts utbetalas invaliditetskapitalet.

Fastställelse av den definitiva invaliditetsgraden ska om möjligt ske inom tre år från olycksfallet men kan uppskjutas så länge detta enligt medicinsk erfarenhet eller med hänsyn till föreliggande rehabiliteringsmöjligheter är nödvändigt.

Om behandlingen är helt avslutad och den definitiva invaliditetsgraden kan fastställas redan innan tolv månader förflutit från olycksfallet, inträder ersättningsrätten och utbetalas ersättning när invaliditetsgraden fastställts.

Hjälpmedel vid invaliditet

Utöver invaliditetsersättningen betalas ersättning för hjälpmedel och andra åtgärder som läkare har föreskrivit som erforderliga för att lindra invaliditetstillståndet och som inte enligt lag ersätts från annat håll. Ersättningen är sammanlagt högst ett prisbasbelopp och avser enbart sådana utgifter som vi på förhand har godkänt. Ersättning betalas som längst i tre år efter att invaliditetsgrad fastställts.

Ärrersättning

Rätt till ersättning för vanprydande ärr eller annan kosmetisk defekt inträder först efter avslutad behandling och sedan ärrret bedömts vara kvarstående för framtiden, dock tidigast ett år från det olycksfallet inträffade. En förutsättning är att olycksfallet krävt läkarbehandling.

Ersättningens storlek bestäms enligt en särskild vid utbetalningstillfället gällande ärrtabell och oberoende av valt försäkringsbelopp för invaliditet.

Dödsfallsersättning

Rätt till dödsfallsersättning föreligger om olycksfallet föranleder dödsfall inom tre år från olycksfallet. Ersättning lämnas med ett prisbasbelopp.

Förmånstagare vid dödsfall är om inte annat anges i försäkringsbrevet: make, maka eller sambo och barn eller, om sådana anhöriga saknas, arvingar. Önskar du annan förmånstagare måste detta anmälas skriftligt till oss.

5.6 Självrisk

För läke-, tandskade- och resekostnader samt vid ersättning för förstörda kläder och glasögon gäller grundsjälvrisk.

Invaliditets- och dödsfallsersättning utbetalas utan avdrag för självrisk.

G6 Golfförsäkring

6.1 *Var försäkringen gäller*

Försäkringen gäller i hela världen och utan begränsningar i tid (45 dagar) som gäller vid resa.

6.2 *Försäkrad egendom*

Försäkringen gäller för golfutrustning.

6.3 *Högsta ersättningsbelopp*

Högsta ersättningsbelopp är 17.500 kr.

6.4 *Försäkrade skadehändelser*

Försäkringen gäller för skada eller förlust genom plötslig och oförutsedd händelse.

Undantag: Försäkringen gäller inte för

- skada som består i slitage eller förbrukning,
- skada på egendom vid bearbetning, reparation eller rengöring,
- skada genom bräckage på träklubba äldre än sex år,
- skada som består i självförstörelse, t ex självsprickor, vitt-ring, färg- eller formförändring.

Aktsamhetskrav

Egendomen ska handhas så att skada eller förlust så långt som möjligt förhindras.

Om aktsamhetskravet inte är uppfyllt

Om aktsamhetskravet inte är uppfyllt minskas ersättningen med ett särskilt avdrag. Vid allvarlig försummelse minskas ersättningen kraftigt och kan då t o m helt falla bort (nedsättning till noll). Har försummelsen varit mindre allvarlig görs i regel inget avdrag.

Övriga bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned finns i H 4.2–4.4.

6.5 *Värderings- och ersättningsregler*

Skada eller förlust värderas och ersätts enligt D 6 Värderings- och ersättningsregler.

6.6 *Hole-in-one*

Försäkringen gäller för hole-in-one när du spelar minst 9 hål med godkänd markör. Markören eller sekreteraren eller hemmaklubbens sekreterare ska signera scorekortet.

Ersättning utgår med 1.000 kr.

6.7 *Självrisk*

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk.

Ingen självrisk vid "Hole-in-one".

G 7 Avbeställnings-skydd

7.1 Innehåll

Tilläggsförsäkringen ska särskilt anges i ditt försäkringsbrev för att gälla. De allmänna bestämmelserna i kapitel H gäller för avbeställningsskyddet.

7.2 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller, förutom för de personer som anges i kapitel A i ditt hem-/villahemvillkor ”Var och för vilka försäkringen gäller”, även för dina barn under 18 år som inte bor hos dig men som avser att följa med på resan.

7.3 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller om du före avresan från Norden tvingas avbeställa en resa på grund av att

- din permanenta bostad skadas väsentligt genom en plötslig och oförutsedd händelse
- du, din medresenär, nära anhörig eller person som du skulle besöka på resan drabbats av akut sjukdom, olycksfall eller dödsfall.

7.4 Ersättningsregler

Begränsning: Försäkringen gäller endast om researrangemanget avbeställs omgående efter att avbeställningsorsaken blir känd.

Ersättning lämnas för betalda kostnader för resa, kost, logi och bokade arrangemang som du inte kan få tillbaka från researrangör, trafikföretag, hotell eller liknande.

7.5 Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte

- för sjukdom eller olycksfall orsakad av användande av alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel eller narkotika
- på grund av konkurs, inställda betalningar eller andra ekonomiska försummelser från researrangör eller liknande
- för kostnader som kan ersättas genom annan försäkring.

7.6 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 15.000 kr per försäkrad, dock sammanlagt högst 45.000 kr per familj och resa.

7.7 Anmälan

När avbeställning av researrangemanget har gjorts ska du anmäla detta så snart som möjligt till oss. När du skickar anmälan till oss ska du bifoga följande handlingar:

- underlag i original som visar resans totala kostnad och hur stor del av resans pris du inte fått återbetald
- färdbiljett och andra resehandlingar i original
- läkarintyg och/eller andra handlingar som kan ha betydelse för vår bedömning.

7.8 Självrisk

Avbeställningsskyddet gäller utan självrisk

G 8 Åklust

8.2 Vad försäkringen gäller för

8.2.1 Självrisk

8.2.2 Avbeställningsskydd

Försäkringen omfattar skadehändelser vid fritidsresor för dig som privatperson och inte för resa som har samband med yrkes- eller tjänsteutövning.

Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare.

Den gäller även för närstående som är folkbokförda och bosatta på samma adress som du. Dina barn under 18 år som följer med på resan får dock vara folkbokförda på annan adress.

- Försäkringen gäller ett år med obegränsat antal resor.
- Försäkringen gäller i hela världen.
- Försäkringen gäller vid resa:
  - inom norden med övernattnin utanför hemorten upp till 60 dagar,
  - utan för norden upp till 60 dagars längd.

Denna försäkring tillsammans med grundförsäkringen samt eventuella tilläggsförsäkringar gäller från och med avresedag och fram till och med sextionde resedagen.

(Tidsbegränsningen 45 dagar – höjs till 60 dagars giltighet.)

Efter 60: e dagen saknas reseförsäkring.

- Vid skador som berör grundförsäkringens resemoment (F), gäller G: 8, Åklust: s villkor och undantag.
- Förlängning av grundförsäkringens omfattning till 60 dagar samt utökad med
- Avbeställningsskydd om du tvingas avbeställa resa eller researrangemang.
- Försening av person eller bagage.
- Reseavbrott.
- Ersättningsresa.
- Merkostnader i samband med sjukdom eller olycksfall.
- Extra kostnadsersättning
- Vårdkostnader på plats samt hemtransport.
- Medicinsk Invaliditetsersättning, olycksfall, upp till 10 prisbasbelopp.
- Dödsfallsersättning, olycksfall, ett prisbasbelopp.

Försäkringen gäller utan grundsjälvrisk. Undantag: Moment E1 Ansvar och E2 Rättskydd samt tilläggsförsäkringar gäller med den självrisk som gäller enligt grundvillkoret eller om högre självrisk valts, den som anges i försäkringsbrevet.

Försäkringen ersätter betalda kostnader om du tvingas avbeställa resa eller researrangemang på grund av att:

8.2.3 Försening

- Försäkrad, närstående, medresenär eller person som försäkrad har för avsikt att besöka råkar ut för olycksfallsskada, akut sjukdom eller dödsfall. Läkarintyg krävs.
- Försäkrad, närstående eller medresenär, av medicinska skäl t ex inte kan sola, bada, dyka, spela golf, utnyttja semestern som planerat. Läkarintyg krävs.
- Brand eller annan oförutsedd händelse orsakar väsentlig skada i försäkrads permanenta bostad.

Ersättning lämnas för betalda kostnader för resa, kost, logi och bokade arrangemang som du inte kan få tillbaka från researrangör, trafikföretag, hotell eller liknande.

Högsta ersättningsbelopp är 30 000 kr per person och sammanlagt högst 75 000 kr .

Personförsening: Du får ersättning vid försening av påbörjad resa som beror på en plötslig och oförutsedd händelse som gör att allmänt färdmedel som ni reser med eller ska resa med blir försenat minst 5 timmar. Ersättningen är 500 kr per person efter 5 timmars försening. Uppgår försening totalt till minst 24 timmar betalas ytterligare 1 500 kr och därefter 1 500 kr för varje hel 24 timmars period. Ersättning lämnas med upp till 7 000 kr per person och högsta ersättningen är sammanlagt 30 000 kr

Bagageförsening: Du får ersättning om inskrivet bagage vid utresa från Sverige blir försenat mer än 5 timmar efter ankomsten till resmålet. Ersättningen är 500 kr efter 5 timmars försening. Uppgår försening totalt till minst 24 timmar betalas ytterligare 1 500 kr och därefter 1 500 kr per för varje hel 24 timmars period. Samma ersättning utgår oavsett hur många personer som drabbas av förseningen Högsta ersättning är sammanlagt 10 000 kr.

Resestartskydd: Om du inte kommer i tid till utgångspunkten för ut- eller hemresa och biljett inte är ombokningsbar får du ersättning för skäligena extrakostnader för att ansluta dig till resan. Begränsningar och ersättning, se grundvillkor: F5.

8.2.4 Reseavbrott

Försäkringen gäller om resan inte kunnat fullföljas som planerat på grund av olycksfall eller akut sjukdom och detta medfört att du, närstående eller medresenär:

- sjukskrivits eller beordrats stillhet på hotellet eller motsvarande.
- blivit inlagd på sjukhus för vård.
- får åka hem i förtid och att detta med skriftligt intyg föreskrivits av behörig läkare på platsen.

Försäkringen gäller även när:

- Försäkrad, närstående eller medresenär, av medicinska skäl t e x inte kan sola, bada dyka, spela golf, utnyttja semestern som planerat.
- närstående i Norden blivit allvarligt sjuk, drabbats av svårare olycksfall eller avlidit.
Läkarintyg från behandlande läkare på plats krävs och som första sjukdag räknas första läkarbesöket.
- brand eller annan oförutsedd händelse som orsakar väsentlig skada i försäkrads permanenta bostad.

Ersättning lämnas med outnyttjad reskostnad utan karens.

Högsta belopp som utbetalas är reskostnaden delat med antal dagar som resan skulle varat.

Denna summa blir dagersättningen för förlorade resdagar.

- Är halva resan i dagar räknat eller mer avbruten ersätts ny likvärdig resa. Ersättning lämnas direkt med 75 % av resans pris och genomför du ny likvärdig resa inom ett år ersätts resterande 25 %.

Högsta ersättningsbelopp är 30 000 kr per person och sammanlagt högst 75 000 kr .

8.2.5 Merkostnad

Merkostnad vid sjukdom eller olycksfall.

Försäkringen lämnar ersättning för merkostnader för kost och logi för dig och medföljande försäkrade eller en medresenär på grund av akut sjukdom eller olycksfall.

Intyg från läkare på plats skall styrka att din restid förlängts eller att du tvingats ändra boendeform.

Kan du på grund av sjukdom eller olycksfall inte återvända till hemorten i Sverige på det sätt som planerats, kan ersättning även lämnas för merkostnader för hemresa för dig och övriga försäkrade eller en medresenär.

Färdsättet ska vara föreskrivit av läkare efter samråd med SOS-International.

Två närstående kan få resa till orten utomlands om läkare bedömer att försäkrad drabbats av livshotande tillstånd. (Skall godkännas innan avresan av SOS – International)

Extra kostnadsersättning som avser att vara ett tillskott för att täcka kostnader för telefon, resor mm. som du drabbats av i samband med sjukhusvård. Ersättningen är 1 000 kr. Sjukhusvård krävs i minst ett dygn på grund av olycksfall eller sjukdom.

Vid akut sjukdom eller olycksfall lämnas ersättning för nödvändiga och skäliga kostnader för vård utförd av behörig läkare, för sjukhusvård och för behandling som föreskrivits av läkare. Ersättning lämnas även för resor till och från behandling

8.2.6 Vårdkostnad

8.2.7 Medicinsk invaliditet

- Vid olycksfall i upp till tre år från olycksfallet
- Vid sjukdom i upp till ett år.

Tillfällig akut tandbehandling ersätts med högst 0,1 prisbasbelopp.

Tandskada genom olycksfall. Skadas dina tänder genom olycksfall, kan försäkringen även lämna ersättning för fortsatt behandling på hemorten.

Ersättning för tandbehandling lämnas med högst 0,5 prisbasbelopp. Kostnaden för denna behandling skall först godkännas av oss.

Tandskada genom tuggning eller bitning anses inte som olycksfall.

Privat sjukvård efter hemkomsten ersätts ej.

Medicinsk invaliditet: Rätt till invaliditetsersättning föreligger om olycksfallet inom tre år orsakar bestående nedsättning av kroppsfunction. Högsta ersättning är 10 prisbasbelopp.

Vid ålder över 65 år, beräknas ersättningen på 5 prisbasbelopp.

Hänsyn tas endast till sådan nedsättning som objektivt kan fastställas och tidigast efter ett år.

Avlider den försäkrade innan rätt till invaliditetsersättning uppkommit, utbetalas ingen invaliditetsersättning.

Undantag: Skada som kan anses ha samband med att den försäkrade använt alkohol, sömnmedel eller narkotiska medel eller andra droger.

8.2.8 Hemtransport av avliden

Hemtransport av avliden, oavsett dödsorsak.

Vid dödsfall utomlands kan vi istället för hemtransport betala kostnaderna för begravning på platsen.

8.2.9 Dödsfallsersättning

Dödsfallsersättning, ett prisbasbelopp, om den skadade avlider på grund av olycksfall inom tre år från olyckstillfället. Förmånstagare är make/maka och barn, eller om sådana anhöriga saknas, arvingarna.

8.3 Undantag och begränsningar

- Observera att försäkringen inte gäller för en, innan resan påbörjats, existerande sjukdom, skada eller handikapp om vårdbehov förelåg då resan startade.
- Om ditt hälsotillstånd försämrats beroende på ett kroppsfall (sjukdom, sjuklig förändring, lyte och men) som redan fanns innan olyckan, lämnas endast ersättning för den invaliditet som försämringen medfört.
- Ersättning lämnas ej om resan beställts mot läkares inrådan.
- Försäkringen gäller inte för sjukdom som kan anses bero på

8.4 Åtgärder och kontakter att ta

bruk av alkohol, narkotika, andra berusningsmedel eller sömnmedel.

- Försäkringen gäller ej heller för skada som orsakats av:
  - att försäkrad företar handling med uppsåt att skada sig själv,
  - att försäkrad begår brottslig gärning,
  - kärnexplosion eller radioaktiv strålning.
- Försäkringen ersätter inte kostnader som kan ersättas av researrangör eller genom annan försäkring. (Invaliditets- och dödsfallsersättning ersätts även om annan försäkring finns.)
- Ersättning lämnas inte för kostnad som kan ersättas från annat håll enligt lag, särskild författning eller annan försäkring.
- Förlorad arbetsinkomst ersätts ej.
- Vid krigstillstånd eller Force majeure, se grundvillkorets Allmänna Bestämmelser: H6 respektive H8.

Vid avbeställning av resa:

- Anmälan om skadehändelse som utgör orsak till avbeställning ska omgående ske till Länsförsäkringar. Resenär som underlåter att avbeställa resa eller researrangemang - i förhoppning om exempelvis tillfrisknande före avresan - gör detta på egen ekonomisk risk om det senare visar sig vara samma orsak för avbeställningen. Försäkrad ska själv tillse att återfå den del av beställningskostnader som enligt resevillkor återbetalas av reseföretaget.
- **Till skadeanmälan bifogas:**
  - Färdbiljett i original. Läkarintyg innehållande uppgift om diagnos, datum för första behandling samt datum för behandling som ligger till grund för läkarens avrådande av resan. Kvitto som visar resans totalpris och betalningssätt. Avbokningsbekräftelse från reseföretaget där datum för avbokning och ej återbetald kostnad framkommer.

Bra att veta

Bra att veta:

- **Läkarvård:**
Kontakta SOS - International eller Länsförsäkringar så snart som möjligt. Spara kvitton och läkarintyg.
- **Hemtransport:**
Kontakta SOS - International som ska godkänna transporten i förväg. Spara läkarintyg.

*Vad avses med
reskostnad*

- Resa för närstående:
Kontakta SOS - International som ska godkänna transporten i förväg. Spara läkarintyg.
- Åtgärder vid försening:
Skall styrkas med intyg från transportföretag.
- Åtgärder vid sjukdom eller olycksfall:
Anmäl skadan till Länsförsäkringar eller SOS - International. Skadeanmälan rekvideras efter hemkomsten.

Medresenär

Med reskostnad avses: före avresan från hemorten i Sverige kostnad för bokad resa, kost och logi och bokade arrangemang som du inte kan få tillbaka från researrangör, trafikföretag, hotell eller liknande. Företas resan med bil räknas som resekostnad en milersättning enl. skatteverkets regler för bilersättning per mil för närmaste färdväg från resans start till platsen där resan avbryts och åter.

Med medresenär avses: en person i grupp om högst fyra som vid ett och samma tillfälle bokat resa till samma resmål och som reser tillsammans.

Närstående

Med närstående avses: make/maka/sambo/registrerad partner, barn, syskon, barnbarn, föräldrar, svärföräldrar, svärson, svärdotter, far- och morföräldrar samt person som har vårdnad om någon inom denna personkrets.

Olycksfall

Med olycksfall menas: kroppsskada som drabbar den försäkrade ofrivilligt genom plötslig yttre händelse.

*Viktiga telefon-
nummer*

SOS - International, + 45 70 10 50 50 Fax: + 45 70 10 50 56

E-post: sos@sos.dk

Länsförsäkringar Älvsborg, + 46 521 273 000

Fax: + 46 521 273 222

E-post: info@alvsborg.lansforsakringar.se

H. Allmänna bestämmelser

H1 Avtalet och premiebetalningen

1.1 Försäkringstiden

Försäkringen gäller från den dag som anges på försäkringsbrevet. Tecknar du försäkringen samma dag som den ska träda i kraft, gäller den dock inte förrän efter det klockslag då du tecknade försäkringen.

Vid försäkringstidens slut förnyas försäkringen automatiskt för ytterligare ett år om inte uppsägning har skett från någondera sidan eller vi i förväg har kommit överens om något annat. Har du tecknat motsvarande försäkring hos ett annat försäkringsbolag, förnyas inte försäkringen.

Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden om försäkringsbehovet har upphört eller om någon annan liknande omständighet har inträffat. Vi kan också säga upp försäkringen under försäkringstiden, men bara om det finns sådana speciella skäl som anges i försäkringsavtalslagen. Vid uppsägning under försäkringstiden har du rätt att få tillbaka den del av premien som avser tiden efter upphörandet.

1.2 Ändring av premie eller andra villkor

När vi ändrar premien eller villkorsbestämmelserna i övrigt meddelar vi dig om ändringarna minst 14 dagar i förväg. Du måste före ändringsdagen meddela oss om du inte accepterar ändringarna och därför vill upphöra med försäkringen.

1.3 Betalning av premie

Premien för ny försäkring eller utökning av försäkringen (tilläggspremie) ska betalas senast 14 dagar efter den dag vi sänder dig försäkringsbrev med inbetalningskort.

När försäkringen ska förnyas sänder vi nytt försäkringsbrev med inbetalningskort för den nya premien. Denna ska betalas senast när den nya försäkringstiden börjar. Du har dock alltid en månad på dig från premieaviseringen att betala.

Om vi kommit överens om flera premieperioder ska du betala premien för varje period efter den första, senast på periodens första dag. Om premien avser längre tid än en månad behöver du inte betala tidigare än en månad efter den dag vi sänder dig inbetalningskort.

Vid premiebetalning via autogiro gäller bestämmelserna i autogiroavtal.

Om du inte betalar premien i rätt tid skriver vi och säger upp försäkringen att upphöra 14 dagar därefter. Betalar du under dessa 14 dagar fortsätter försäkringen att gälla.

Betalas premien inte i rätt tid därför att du blivit svårt sjuk, berövats friheten eller inte fått ut lönen eller pensionen från din

H2 Räddnings- åtgärder

huvudsakliga anställning eller om du hindrats att betala premien på grund av annan liknande oväntad händelse, gäller försäkringen trots uppsägningen till dess hindret har upphört, dock längst intill tre månader efter det att premien rätteligen skulle ha betalats.

Får du vårt uppsägningsbrev för sent på grund av omständigheter som du inte kunnat råda över upphör försäkringen en vecka efter den dag du fått brevet, dock senast tre månader efter avsändandet.

Om du betalar premien efter det att försäkringen upphört anses du därigenom ha begärt en ny försäkring från och med dagen efter premien kommit oss tillhanda.

När en skada inträffar eller hotar att omedelbart inträffa är var och en som omfattas av försäkringen skyldig att efter förmåga försöka förhindra eller begränsa skadan. Exempel kan vara att larma brandkåren, att stänga huvudkranen vid vattenutströmning eller att försöka rädda undan hotade föremål. Vi betalar rimlig kostnad som du haft för sådan åtgärd i den mån du inte har rätt till ersättning från annat håll.

Underlåter du att vidta räddningsåtgärder kan ersättningen för skadan sättas ned med ett särskilt avdrag. Hur stort avdraget blir beror på omständigheterna, bl a försummelsens betydelse för skadan. I de flesta fall är avdraget 10% av ersättningen, dock lägst 1 500 kr, men det kan bli större i allvarigare fall. Det kan också bli lägre eller inget alls när det föreligger förmildrande omständigheter.

H3 När skada inträffar

3.1 Anmälan, intyg m m

Skada ska anmälas till oss så snart som möjligt. Stöld, rån eller överfall ska också polisanmälas och polisintyg skickas till oss. Skada som inträffar under transport eller på hotell ska dessutom anmälas till transportföretaget eller till hotellet.

Du måste också lämna uppgifter som styrker såväl innehav som värde av det skadade eller förlorade objektet – t ex inköpskvitton, läkarintyg – som vi behöver för att reglera skadan.

Du är skyldig att upplysa oss om det finns någon annan försäkring som gäller för samma skada. Du har i sådana fall inte rätt till högre ersättning än som sammanlagt svarar mot skadan.

Reparation får ske endast efter vårt godkännande. Detsamma gäller valet av reparatör, reparationsmetod och material. Skadade föremål ska behållas så att vi får möjlighet att göra besiktning. Du är skyldig att medverka till besiktning av såväl skadad som oskadad egendom.

Om du inte fullgör dina skyldigheter enligt ovan kan ersättningen för skadan sättas ned med ett särskilt avdrag. Hur stort avdra-

3.2 Utbetalning av ersättning

get blir beror på omständigheterna, bl a försummelsens betydelse för skadan. I de flesta fall är avdraget 10% av ersättningen, dock lägst 1 500 kr, men det kan bli större i allvarligare fall.

Det kan också bli lägre eller inget alls när det föreligger förmildrande omständigheter.

Den ersättning du är berättigad till ska utbetalas senast en månad efter det du gjort vad som åligger dig. Har du uppenbarligen rätt till åtminstone visst belopp, betalar vi det i avräkning på den slutliga ersättningen.

När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas betalar vi ersättning senast en månad efter det att egendomen har reparerats eller återanskaffats.

Om myndighet har utfärdat förbud mot att skadad egendom – tex byggnad – återställs, ska du överklaga beslutet om vi fordrar det. Ersättning betalas senast en månad efter det vi fått reda på att överklagandet inte medfört någon ändring av beslutet.

3.3 Ränta

Skulle utbetalning av ersättning av någon anledning dröja längre än den tid som anges här ovan får du dröjsmålsränta enligt räntelagen för överskjutande tid. Beror dröjsmålet på polisutredning eller på sådan värdering som anges i H9 får du dock ränta endast enligt Riksbankens referensränta.

Ränta betalas inte om den är mindre än 50 kr.

3.4 Preskription

Du förlorar din rätt till försäkringsersättning om du inte väcker talan mot oss inom tre år från det att du fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det att fordringen tidigast hade kunnat göras gällande.

Om du anmält skadan till oss inom den tid som angetts här ovan, har du dock alltid sex månader på dig att väcka talan mot oss, räknat från den dagen då vi förklarat att vi tagit slutlig ställning till ersättningsfrågan.

3.5 Skade- registrering

Bolaget äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring.

H4 Nedsättning av försäkringsersättningen

4.1 Oriktig eller ofullständig uppgift angående försäkringen

Har du med uppsåt eller av oaktsamhet som inte varit ringa lämnat oss oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades, kan ersättningen vid skada minska (sättas ned) med ett särskilt avdrag. Detsamma gäller om du underlåter att anmäla ändring av de uppgifter som du lämnade oss när du tecknade försäkringen.

Hur stort avdraget blir beror på omständigheterna, bl a hur stor betydelse uppgiften haft för skadan och på vilka villkor vi skulle

4.2 *Åsido- sättande av aktsamhets- kraven*

ha medgett försäkring om vi känt till det rätta förhållandet. I de flesta fall är avdraget 10% av ersättningen, dock lägst 1 500 kr, men det kan bli större i allvarigare fall. Det kan också bli lägre eller inget alls när det föreligger förmildrande omständigheter.

Flyttar du till annan ordinarie bostad måste du anmäla flyttningen till oss inom 14 dagar. Om du inte anmäler flyttningen till oss riskerar du avdrag på ersättningen vid skada om premien på den nya adressen är högre.

Har du med uppsåt eller av oaktsamhet underlåtit att följa aktsamhetskrav som står i villkoren och som är till för att förhindra eller begränsa skada, kan ersättningen för skadan minskas med ett särskilt avdrag. Sådant avdrag kan göras även om någon annan än du själv har varit oaktsam. Detta gäller om denne handlat med ditt samtycke eller i ditt ställe eller tillsammans med dig haft tillsyn över egendomen. Det gäller också för den som beträffande försäkrad egendom har väsentlig ekonomisk gemenskap med dig, t ex make.

Avdragets storlek beror på omständigheterna bl a försummelsens art och betydelse för skadan. Vad som i övrigt gäller anges i det villkorsavsnitt där aktsamhetskraven finns.

Har du framkallat försäkringsfallet med uppsåt får du ingen ersättning för egen del.

4.3 *Fram- kallande av försäkrings- fallet*

Har du med grov vårdslöshet framkallat försäkringsfallet kan ersättning sättas ned såvitt gäller dig. Nedsättning görs efter vad som är skäligt med hänsyn till den försäkrades oaktsamhet och omständigheterna i övrigt. Ansvarsförsäkringen gäller utan nedsättning vid grov vårdslöshet.

Vid framkallande av försäkringsfallet gäller att ersättningen kan utebli eller nedsättas även om någon annan än du själv handlat uppsåtligt eller varit grovt vårdslös. Detta gäller om denne handlat med ditt samtycke, eller har väsentlig ekonomisk gemenskap med dig (t ex din make) i den försäkrade egendomen och det inte finns särskilda skäl som säger emot.

4.4 *Nedsättning sker inte för psykiskt abnorma och barn*

Har aktsamhetskrav åsidosatts eller försäkringsfallet framkallats av någon som var i sådant sinnestillstånd som avses i 30 kap 6 § brottsbalken eller var under 12 år görs inte avdrag på dennes ersättning. Däremot kan avdrag göras på ersättningen till den som kan anses ha samtyckt till handlandet. Se 4.2 och 4.3 ovan.

4.5 *Oriktig eller ofullständig uppgift vid skadereglering*

Om den som har rätt till ersättning för en skada uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet har oriktigt uppgett, förtigt eller fördolt något som har betydelse för ersättningsrätten, kan avdrag på ersättningen ske efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

**H5 Leverantörs-
garanti**

För skada som leverantör eller annan ansvarar, enligt lag, garanti eller liknande åtagande, får du ersättning bara om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

H6 Krigsskador

Inom Sverige gäller försäkringen inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Har skada genom krig eller andra här nämnda oroligheter inträffat utanför Sverige gäller försäkringen – utom för moment E3 Rätt till skadestånd vid personskada – om skadan inträffat inom tre månader räknat från oroligheternas utbrott och om du vistades i det drabbade området vid utbrottet. En annan förutsättning är att du inte deltagit i händelserna eller tagit befattning med dem som rapportör eller dylikt.

Med samma förutsättning betalar vi även nödvändiga merkostnader för hemresa – dock inte för deltagare i sådana sällskapsresor som avses i resegarantilagen. Vi betalar också förlust av resgods när förlusten beror på att egendomen konfiskerats eller att du vid evakuering varit tvungen att lämna den kvar.

**H7 Atomskador och
skador orsakade av dammbrott**

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.

Försäkringen omfattar inte, utöver vad som sägs i punkt D2.12, skador som direkt eller indirekt orsakats av dammbrott i kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion. Detta gäller med ändring av vad som i övrigt sägs i försäkringsvillkoren.

För personskador enligt F6, vård-, rese- och merkostnader, och G5, Privatolycksfall samt för Rättsskydd, enligt E2, gäller försäkringen även vid skada som orsakats av dammbrott i kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion.

H8 Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

H

H9 Om det blir tvist

Tvist om värdet av skada på löseegendom eller på tomtmark

Kan vi inte komma överens om värdet av skada på löseegendom eller på tomtmark ska – om vi inte enats om annat förfarande – uttalande begäras av en värderingsman, som ska vara auktoriserad av svenska handelskammaren. Denne ska tillämpa villkorens värderingsregler.

Din kostnad för sådan värdering är 1 500 kr plus 10% av överskjutande belopp, dock högst hälften av arvodet till värderingsmannen. Skulle värderingsmannen komma till högre belopp än vad vi erbjudit, står vi för hela värderingskostnaden.

H10 Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalt ersättning för skada, övertar vi rätten att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

H11 Tillämplig lag

För den här försäkringen gäller svensk lag. De viktigaste bestämmelserna för det här försäkringsavtalet finns i försäkringsavtalslagen. Tvist om försäkringsavtalet ska handläggas vid svensk domstol med tillämpning av svensk lag.

H12 Dubbel-försäkring

Om försäkrat intresse även omfattas av annan försäkring och det i den andra försäkringen finns förbehåll vid dubbel-försäkring gäller samma förbehåll i denna försäkring.

H13 Person-uppgiftslagen

Vi behandlar sådana personuppgifter om dig som är nödvändiga för att fullgöra våra åtaganden inom försäkring och sparande hos Länsförsäkringar. Uppgifterna kommer normalt från dig. Uppgifter kan lämnas ut till andra bolag inom Länsförsäkringsgruppen och andra bolag som vi samarbetar med.

Uppgifterna används bl a för att teckna och administrera avtal och för att fullgöra avtal och rättsliga skyldigheter. De används också för att ge en helhetsbild av försäkringar och sparande som du har inom Länsförsäkringar som underlag för att informera om och erbjuda våra tjänster samt för att ge god service.

Huvudansvarig för behandlingen av personuppgifter är Länsförsäkringar som du har avtal med och du kan vända dig till oss för information om och rättelse av personuppgifter om dig som du har rätt till enligt Personuppgiftslagen.

H14 Terrorism

Försäkringen gäller inte för E3 Överfallsskydd och G5 Privatelycksfall vid skada genom spridande av biologiska kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorismhandling.

**H15Intecknings-
havare**

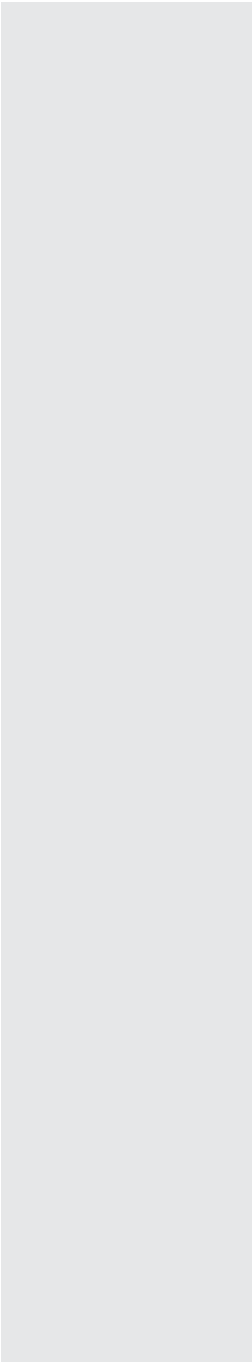
För den som har panträtt i fast egendom eller tomträtt gäller bestämmelserna i lag om säkerhetsrätt i försäkringsersättning till betalning ur ersättning på grund av försäkringsavtal. Säkerhetsrätten gäller inte vid skada på lösegendom

I. Särskilda villkor

De särskilda villkor som finns här nedan gäller för din försäkring bara om detta särskilt anges i ditt försäkringsbrev.

- 1 Så länge egendomen även är försäkrad i annat bolag, är denna försäkring begränsad med vad som motsvarar försäkringen i det andra bolaget. Vi har tagit hänsyn till detta när vi beräknat premien. Sedan försäkringen i det andra bolaget upphört gäller denna försäkring i sin helhet.
- 2 Så länge egendomen även är försäkrad i annat bolag, är denna försäkring begränsad med vad som motsvarar försäkringen i det andra bolaget. Vi har tagit hänsyn till detta när vi beräknat premien. Du måste meddela oss när försäkringen i det andra bolaget upphör. I annat fall begränsas din ersättning vid skada till vad som motsvarar förhållandet mellan den premie som du erlagt och den premie som du skulle ha erlagt.
- 7 Försäkringen avseende ansvar gäller även den skadeståndsskyldighet som du kan åläggas i egenskap av
- Ledare av gymnastik
  - Dagbarnvårdare
  - Kock/kokerska (självständig yrkesutövare)
  - Servitör/Servitris (självständig yrkesutövare)
  - Musiker
  - Pianostämmare
  - Pressfotograf
  - Skådespelare
- 12 För att din ersättning inte ska minska eller utebli måste följande aktsamhetskrav vara uppfyllda då du eller någon annan som har att se till bostaden inte vistas i den.
- 12.1 Alla ytterdörrar till bostadslägenheten, exkl balkong- och terrassdörr, ska vara låsta med av försäkringsbolagens godkänd låsenhet (med låsenhet avses lås och slutbleck).
- 12.2 Balkong- eller terrassdörr, som är belägen i källare eller bottenvåning, ska vara låst på samma sätt som anges i 12.1 ovan eller med godkänt låsbart spanjolett handtag.
- 12.3 Utåtgående dörrar enligt 12.1 och 12.2 ovan ska vara försedda med tappbärande gångjärn för att förhindra utslagning av sprint eller vara försedda med bakkantsbeslag – alternativt vara stiftade – vid varje gångjärn.
- 12.4 Pardörrar enligt 12.1 och 12.2 ovan ska upptill och nedtill vara säkrade med godkänd hävarmskantregel eller med annan av försäkringsbolagen godkänd låsanordning.

- 16 Har aktsamhetskraven inte uppfyllts nedsätts som regel ersättningen med 20% dock lägst 1 500 kr.
Bestämmelserna om hur ersättning kan sättas ned finns i H 4.
Vi har rabatterat premien därför att du eller din make/maka har fyllt 65 år.
- 18 För att din ersättning inte ska minska eller utebli måste följande aktsamhetskrav vara uppfyllda då du eller någon annan som har att se till bostaden inte vistas i den.
- 18.1 Alla ytterdörrar till bostadslägenheten, exkl balkong- och terrassdörr, ska vara låsta med av försäkringsbolagen godkänd låsenhet (med låsenhet avses lås och slutbleck).
- 18.2 Balkong- eller terrassdörr, som är belägen i källare eller bottenvåning, ska vara låst på samma sätt som anges i 18.1 ovan eller med godkänt låsbart spanjolethandtag.
- 18.3 Utåtgående dörrar enligt 18.1 och 18.2 ovan ska vara försedda med tappbarande gångjärn för att förhindra utslagning av sprint eller vara försedda med bakkantbeslag – alternativt vara stiftade – vid varje gångjärn.
- 18.4 Pardörrar enligt 18.1 och 18.2 ovan ska upptill och nedtill vara säkrade med godkänd hävarmskantregel eller med annan av försäkringsbolagen godkänd låsanordning.
- 18.5 Öppningsbart fönster, som är beläget i källare eller bottenvåning, ska vara låst med av försäkringsbolagen godkänd låsenhet.
- Har aktsamhetskraven inte uppfyllts nedsätts som regel ersättningen med 20% dock lägst 1 500 kr.
Bestämmelserna om hur ersättningen kan sättas ned finns i H 4.
- 54 Vi har vid premieberäkningen av fullvärdesförsäkringen utgått från lämnad uppgift att lägenhetsytan är högst 200 m². Om lägenhetsytan är större kan ersättningen sättas ned vid skada. Bestämmelserna om hur ersättningen kan sättas ned finns i H 4.
- 56 Vi har vid premieberäkningen av fullvärdesförsäkringen utgått från att värdet av all stöldbegärlig egendom som försäkringen gäller för är högst 200 000 kr. Om värdet är högre kan ersättningen sättas ned vid skada. Bestämmelserna om hur ersättningen kan sättas ned finns i H 4.
- 78 Vi betalar högst 70 000 kr för egendom som finns i källare och vind i flerfamiljshus eller i garage, uthus eller liknande.

Checklista – Rätt försäkrad?

Villahemförsäkring

En försäkring bl a för ditt hus och dina ägodelar. Rese-, ansvars- och rättsskyddsförsäkring ingår.

Hem- och bostadsrättsförsäkring

Bor du i en bostadsrätt, räcker inte vår vanliga hemförsäkring. Du bör ha vår försäkring för hem och bostadsrätt.

Merrisk – cykel, kamera, smycken etc

En försäkring som gäller för plötslig och oförutsedd händelse.

Livförsäkring

En försäkring som ger familjen ekonomisk trygghet om du eller din make/a skulle avlida.

Kapitalförsäkring

Ett flexibelt sätt för ditt långsiktiga sparande.

Skydda Barn

Skydda Barn ger för en låg kostnad ett bra extra skydd vid sjukdom eller olycksfall.

Lugnare Liv

En försäkring för dig som vill ge dina efterlevande ett långvarigt ekonomiskt skydd.

Pensionsförsäkring

Ett enkelt, flexibelt och tryggt sätt att spara till din egen pension.

Privatolycksfallsförsäkring

Ofta kan du teckna förmånliga och billiga olycksfallsförsäkringar via ditt arbete, men det kan vara bra att komplettera din hem-, hem- och bostadsrätts- eller villahemförsäkring med en egen olycksfallsförsäkring.

Bra Start

Bra Start är vår försäkring som gör att du kan ge dina barn ett startkapital.

Hund- eller kattförsäkring

Vår försäkring för hund eller katt kan mildra de ekonomiska konsekvenserna av dyra veterinärkostnader.

Bil-, moped- och motorcykelförsäkring

Försäkringen består av två delar, dels trafikförsäkring som du måste ha, och dels kaskoförsäkring som är frivillig.

MER-försäkring

En extra trygghet om något skulle hända med din egen bil.

Fritidshusförsäkring

En försäkring som ekonomiskt skyddar fritidshuset. Ansvars- och rättsskyddsförsäkring ingår.

Båtförsäkring

En försäkring för din båt, kanot eller segelbräda. Ansvars- och rättsskyddsförsäkring ingår.

Avbeställningsskydd

En tilläggsförsäkring som gäller om du måste avbeställa resa på grund av t ex sjukdom eller olycksfall

Åklust

En tilläggsförsäkring som förbättrar ditt skydd vid resa, kan exempel ersätta ny resa som blivit avbruten.

Så här släcker du bränder i hemmet:

Trä, papper och tyg

släck med vatten eller handbrandsläckare.

Fett, gas, brandfarliga vätskor

kväv elden eller använd pulversläckare.

OBS! Om det börjar brinna i fett/olja försök absolut inte att släcka med vatten som då istället har motsatt verkan och orsakar explosion.

Elapparater

börja med att dra ut kontakten eller stäng av via strömbrytare, släck elden med vatten eller handbrandsläckare.

Viktiga telefonnummer när något händer:

SOS Larmnummer: 112

**Länsförsäkringars
Skadejour: 020-59 00 00**

**Länsförsäkringar
Älvsborg**

Bank & Försäkring

Vallgatan 21, Box 1107, 462 20 Vänersborg. Tfn 0521-27 30 00
Alingsås Borås Trollhättan Ulricehamn
0322-785 00 033-17 15 00 0520-49 49 00 0321-53 17 00
www.lansforsakringar.se/alvsborg